

új magyar szó

12 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VII. évfolyam,
228. (1548.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

1 euró	4,3588
1 amerikai dollár	3,2215
100 magyar forint	1,4289

Bukaresti olvasóink figyelmébe!

A 2012-es évre lapunkra Bukarest, Lipszani utca 29-31. szám alatti szerkesztőségünkben fizethetnek elő, december 20-ig, hétfőtől csütörtökig 10-16, pénteken 10-14 óra között. Ne felejtsek el megújítani Új Magyar Szó-előfizetésüket!

Gazdaság

6

Borbély: „zöld” fejlődést!

A fenntartható fejlesztésről és a zöld befektetések támogatásáról szóló rendezvényen vett részt tegnap a bukaresti ENSZ-házban Borbély László környezetvédelmi és erdészeti miniszter – pár nappal a dél-afrikai Durbanban tartandó klímaügyi konferencia előtt.

Kultúra

8

Kertész-kópiák Bukarestben

André Kertész világhírű, magyar származású fotográfus fényképeiből nyílt kiállítás tegnap este a Bukaresti Magyar Kulturális Intézetben. Bretter Zoltán, a kulturális intézet igazgatója a megnyitón hangsúlyozta, mandátuma alatt igyekezett a fotográfia házává alakítani az intézetet, amelyben 2008 óta olyan nagy művészek képeit állították ki, mint Lucien Hervé vagy Robert Capa.

Vezércikk

3

Ők és mi

A politika egyre inkább zárt körökbe kerül. (...) Ha arra gondolunk, hogy a közömbösség háttere mögött a színezettől független, külön kasztot alkotó politikusok a nép nevében, de a nép nélkül azt tesznek, amit akarnak, akkor rájövünk: a demokrácia útjait mégsem jártuk úgy be, ahogyan azt huszonnégy esztendővel ezelőtt elképzeltek. ▶

Székedi Ferenc

Üres a nyugdíjasbúksza

Járandóságai jövő évi befagyasztása ellen tüntettek tegnap a nyugdíjasok**A kormánypalota előtt tüntető nyugdíjasok nem csak a miniszterelnök, hanem Traian Băsescu államfő távozását is követelték**

Fotó: Farkas István

Közel ezer nyugdíjas tiltakozott tegnap járandósága jövő évi befagyasztása ellen a fővárosi kormánypalota előtt. A tüntetők nemcsak a Boc-kabinet ellen demonstráltak, hanem Traian Băsescu leváltását is követelték, szerintük ugyanis az államfő „rendelte el” a nyugdíjak befagyasztását. Dumitru Cojanu, az Unirea nyugdíjas-szakszervezet vezetője a tegnapi demonstráción január 24-re újabb tüntetést hirdetett. Az RMDSZ azt szeretné, hogy a jövő évi költségvetés legalább a második félévtől lehetővé tegye a nyugdíjemelést. **7. oldal ▶**

Kolozsvár: ki lesz Apostu utódja?

▶ Várhatóan jövő kedden dönt a kolozsvári tanács arról, hogy ki vegye át a 94 ezer eurós csúszópénz elfogadása miatt előzetes letartóztatásban lévő Sorin Apostu helyét a kincses város élén. Ennek előfeltétele, hogy Florin Stamatian Kolozsvár megyei prefektus felfüggeszesse tisztségéből az előjárót, azután a polgármesteri teendőket ideiglenesen a két alpolgármester valamelyike veszi át. Az RMDSZ egyértelműen László Attila alpolgármestert támogatja az ügyvezető polgármesteri cím elnyerésében, bár belátják, hogy a szövetség jelöltjének kevés esélye van PDL-s kollégája, Radu Moisin ellenében. **3. oldal ▶**

Geoană: agyó, elvtársak!

▶ Zárt ajtók mögött, pártja bővített ügyvezető elnöksége előtt számolt le tegnap Victor Ponta szociáldemokrata pártelnök elődjével, Mircea Geoanával, akit 50-5-ös szavazati aránnyal kizártak az ellenzéki alakulatból. **3. oldal ▶**

Szőnyegen. Mircea Geoană érvei nem hatották meg a PSD vezetőségét

Határon túliakon spórolt a Fidesz

Cseke Péter Tamás

▶ A nemzeti jelentőségű intézmények finanszírozásának rendezését tervezi a magyar kormány a határon túli magyar szervezetekkel a Magyar Állandó Értekezlet (MÁÉRT) ma kezdődő budapesti ülésén. A tavaly még normatív támogatásban részesülő erdélyi civil szervezetek, egyesületek, alapítványok számára azonban megkésett ez a lépés: idén egészen biztosan nem jutnak már pénzhez. Vezetőik arra panaszkodnak: a Fidesz-kormány a folyamatos halogatással 2011-ben sikerült lespórolnia a juttatásokat. **Folytatása a 2. oldalon ▶**

HIRDETÉS

Egyet fizet,
hármát kap!

Főnyereményünk:

ÚMSZ-előfizetési akció – 2012**1x**Kétszemélyes
wellness-hétvége
a szovátai
Hotel Pacsirta****-ban!**50x**A Duna International Kiadó sorozata, a *Magyar királyok és uralkodók* következő köteteinek díszdobozos kiadásai, illetve a Wass Albert sorozat, szintén díszdobozos kiadásban!

Röviden

Megmenekült Boagiu

Leszavazta a képviselőház plénuma azt az egyszerű indítványt, amelyet Anca Boagiu közlekedésügyi miniszter ellen nyújtott be az ellenzék. A tárcavezető csaknem egy óra powerpointos előadásban ecsetelte megvalósításait és terveit, kiemelve, hogy az országnak 2013-ig 900 kilométeres autópálya-hálózata lesz.

Adóemelés Magyarországon

Emelkednek jövőre az adókulcsok Magyarországon. A budapesti Országgyűlés elfogadta, hogy az áfa 27, az egyszerűsített vállalkozói adó (eva) 30-ról 37 százalékos legyen. Az Országgyűlés hétfőn elfogadta a jövő évi adószabályokat.

Megszavazták a „kutyatörvényt”

Több hónapja tartó halogatás után elfogadta tegnap a képviselőház a kóbor kutyák sorsát szabályozó törvényt. A jogszabály előírásai szerint a beteg, illetve agresszív gazdátlan ebeket elaltatják, az egészséges állatok pedig menhelyre kerülnek. Ez utóbbiak sorsáról a továbbiakban az önkormányzatok döntenek. Elaltatásuk csak akkor lehetséges, ha a kérdéssel kiírt helyi népszavazáson a lakosság többsége beleegyezik. Az állatvédők elégedetlenek a törvénnyel, mert szerintük a kóbor kutyákat semmilyen körülmény között nem kellene pusztulásra ítélni.

Budapest tiltakozik Pozsonynál

Behívatta a budapesti szlovák nagykövetet Németh Zsolt, a magyar külügyminisztérium államtitkára Boldoghy Olivér ügyében. A szlovák belügyminisztérium azért vonta meg az észak-bizományi vállalkozótól a szlovák állampolgárságot, mert a nyáron felvette a magyart. Az Egy jobb Komáromért polgári társulás aktivistája a szlovák állampolgársági „ellentörvény” megszüntetését és a kettős állampolgárság engedélyezését szeretné elérni.

Csillagok háborúja Magyarországon

Az előre bejelentett katasztrófavédelmi gyakorlatban a részt vevő hatóságok és médiumok a médiatörvény előírásainak megfelelően tájékoztatták hétfőn a lakosságot – közölte a magyar katasztrófavédelem. A gyakorlat során bejelentették: lezuhant az Oberon mesterséges hold a Középső Peremvidéken; súlyos károk keletkeztek Otoh Gunga városban, nincs áram, víz és internet, illetve elegendő mikroklorin sem. Később lakhatatlanná vált Coruscant is, de az esemény továbbra sem érinti közvetlenül Magyarországot. Este hat másodpercre országsszerte megszólaltak a szirénák is. A lakosságnak a gyakorlat során semmi teendője nem volt. A közleményekben a Csillagok háborúja helyszíneit nevezték meg.

Mehalt Mitterrand özvegye

Életének 87. évében tegnapi virradó éjjel elhunyt Danielle Mitterrand, a néhai francia államfő, Francois Mitterrand özvegye (képünkön). Az egykori francia first lady az elmúlt 25 évben az emberi jogok, valamint a humanitárius és kisebbségi ügyek szószólója volt világszerte: kiállt a kurdok, a tibetiek, a kubaiak emberi jogai mellett, szót emelt a rabszolgaság ellen és azért, hogy mindenki ivóvízhez juthasson a világban.

Világcsúcs Belgiumban

Másfél évi vajúdas után benyújtotta lemondását a kijelölt miniszterelnök

Gy. Z.

Bejelentette lemondását II. Albert királynak Elio Di Rupo, Belgium kijelölt szocialista párti miniszterelnöke. A királyi palota közleménye szerint az uralkodó egyelőre nem fogadta el a döntést, mert a válság gyors megoldása mindenkinek érdeke. Az országban a másfél évvel ezelőtt megtartott választások óta először mutatkozott lehetőség életképes kormánykoalíció összeállítására, immár 530 napja ügyvezető kormányfő irányítja az országot, és ez abszolút világcsúcs. A jövő évi költségvetésnek a nemzetközi pénzügyi piacok által is megkülönböztetett figyelemmel kísért kidolgozása azonban Di Rupo közlése szerint kilátástalanná vált, miután a kérdésben nem tudott közös nevezőre jutni a liberálisokkal. (Az EU tegnap Lengyelország, Ciprus, Málta és Magyarország társaságában Belgiummal kapcsolatban is aggodalmát fejezte ki, hogy a jövő évi költségvetési hiány meghaladhatja a kívánatos 3 százalékot.)

A kijelölt belga miniszterelnök drámáinak nevezte a kialakult helyzetet. A pártok nem képesek egyhangúlag eldönteni, miként szorítsák jövőre a költségvetési hiányt a bruttó hazai termék 3 szá-

Elio Di Rupo, a csokornyakkendős kormányfő. Belgium külső adósságállománya eléri az ország GDP-jének egészét

zaléka alá, miközben az előrejelzések 4,6 százalékot vetítenek előre. Az ország külföldi eladósodottsága már hosszú ideje az éves GDP száz százaléka közelében mozog.

A tavaly júniusi belgiumi parlamenti választásokon a holland nyelvű, gazdagabb északi ország-részben, Flandria tartományban a szakadérok kapták a legtöbb voksot, míg a francia ajkú szegényebb déli Vallóniában a szocia-

listák. Az őszön Di Ruponak végére sikerült egyetértésre bírnia a pártokat a brüsszeli és a Brüsszel környéki választókerület nyelvi határok mentén történő szétválasztásáról, az adóbevételek jelentős részének tartományi kézbe adásáról és a tartományi döntési jogkörök kiszélesítéséről. Október derekán a kormány összetételéről jött létre egyezség, s már csak a jövő évi büdzsé kereteit kellene közösen kialakítani ah-

hoz, hogy megkezdhesse munkáját az új kabinet.

Bart De Wever, a flandriai választásokat megnyerő nacionalista N-VA párt vezetője hétfőn felszólította a kereszténydemokratákat és a liberálisokat, hogy – összefogva az ő pártjával, kihagyva a szocialistákat – alakítsanak kormányt. Megfigyelők úgy vélekedtek, hogy egyre elkerülhetlenebbnek látszik a rendkívüli választások kiírása. ◀

Határon túliakon spórolt a Fidesz

Folytatás az 1. oldalról

Az erdélyi szervezetek jövőre is csak akkor számíthatnak „alanyi jogon” a magyar állam támogatására, ha felkerülnek a nemzeti jelentőségű intézmények listájára. Ez azonban szintén bizonytalan, ugyanis a magyar kormány a MÁÉRT ülésén már új kritériumrendszer terjeszt a határon túli magyar szervezetek elé. „Egy biztos: az ideai támogatás elszűnt, mert az új rendszer szerinti pályázat leghamarabb decemberben kezdődhet meg” – mondta lapunknak az egyik érintett intézmény nevével nem nyilatkozó vezetője. Forrásunk nem véletlenül nem vállalja a nevet: más intéz-

ményvezetőkhez hasonlóan attól tart, elvesik a támogatástól, ha nyíltan bírálja a Fidesz-kormányt. „Egész évben vártuk, hogy tisztázódjon a helyzet. A Bethlen Alaphoz nem pályáztunk, mert számítottunk a korábban megítélt normatív támogatásra. Ez késett, de mertük szóvá tenni” – nyilatkozta korábban az ÚMSZ-nek az egyik kulturális szervezet elnöke.

A nemzeti jelentőségű intézmények listájának kialakítására Budapest kritériumrendszer-tervezet dolgozott ki, amelyet eljuttatott a határon túli magyar szervezetekhez – köztük az RMDSZ-hez – véleményezésre. Kovács Péter, az RMDSZ főtítka-

ra szerint a magyar kormány által javasolt rendszer alapját „normatív úton megfoghatatlan, szubjektív kritériumok képezik, olyanok, amelyek nem kötik az elbírálót”. Ezért az RMDSZ olyan kritériumokat javasolt, amelyek leszűkítik a szubjektív értékelés mozgásterét – tájékoztatta lapunkat a politikus. A határon túli szervezetek javaslatokat tehetnek a MÁÉRT ülésén azokra az intézményekre is, amelyek szerintük méltóak a „nemzeti jelentőségű” besorolásra. Kovács lapunknak elmondta, az RMDSZ listáján azoknak az intézményeknek a többsége szerepel, amelyeket még 2006-ban nemzeti jelentőségűnek nyilvánítottak. ◀

Timosenko súlyos beteg

ÚMSZ

Nina Karpacsova, az ukrán parlament emberjogi biztosa reményét fejezte ki, hogy a közeli napokban a börtönön kívüli egészségügyi intézményben kezelhetik Julija Timosenko volt kormányfőt, ellenzéki vezetőt. A volt kormányfő, akit hivatali hatalommal való visszaélés vádjával októberben hétévi börtönre ítélt egy kijevi bíróság, augusztus 5. óta van őrizetben. Örülhet, ha a helyiségben a hőmérséklet eléri a 14 fokot: erős gerincfájdalmi miatt ma már nem is tud felkelni a priccsról, véccére is csak a cellatársai segítségével jut ki. ◀

Feszült a helyzet Kairóban

Hírösszefoglaló

Tömegek gyülekeztek a kairói Tahrir téren tegnap is, miután az átmeneti kormány hétfőn benyújtotta lemondását az országot irányító katonai tanácsnak, mivel az elmúlt három napban több mint harminc tüntetőt öltek meg az erőszakos szervezetek, csaknem kétezret pedig megsebesítettek. Hétfő este több politikai mozgalom, köztük a Nemzetközi Atomenergiai Ügynökség (NAÜ) volt főigazgatójának, Mohamed el-Baradeinek a támogatói azzal vádolták a katonai tanácsot, hogy ellenforradalmat vezetényel.

Sokan felháborodtak azon is, hogy a hadsereg javasolta az elnökválasztás elhalasztását 2012 végére vagy 2013 elejére. A lemondást megelőzően a BBC

egyik helyszíni tudósítója szerint a tüntetők követelése is változott a hétfőn: pénteken még azt sürgették, hogy a hadsereg határozza meg a közelgő hatalomátadás pontos időpontját, míg most már a katonai vezetők azonnali lemondását követelik. Az egyik tüntető azt nyilatkozta, hogy nagy hiba volt Mubarak megbuktatása után a hadseregnek adni a hatalmat.

Mindazonáltal mértékadó forrás lapzártánkig nem erősítette meg, hogy a katonai junta el is fogadta volna az egyiptomi kormány lemondását. „Az országban tapasztalható nehézségekre való tekintettel a kabinet mindaddig folytatja a munkát, amíg a lemondást el nem fogadják” – közölte Mohammed Hegazi kormányzóvivő. ◀

Államosít a magyar kormány

ÚMSZ-összeállítás

Állami tulajdonná válik január 1-jétől Magyarországon a megyei önkormányzatok vagyona, állami tulajdonba kerülnek a ma még megyei önkormányzati fenntartású intézmények és vagyonuk, valamint a budapesti önkormányzat fenntartásában lévő egészségügyi intézmények vagyona is. A magyar állam átveszi a hozzájuk kapcsolódó közfeladatokat és közszolgáltatásokat, ugyanakkor átvállalja a megyei önkormányzatok mintegy 180 milliárd forintos adósságát. A Magyar Országgyűlés hétfő este 251 igen szavazattal, 102 nem ellenében fogadta el az erről szóló javaslatot. A döntés értelmében 475 oktatási, 132 szociális és ifjúságvédelmi, 74 közművelődési és

25 egyéb intézmény, gazdasági társaság és alapítvány kerül ki az önkormányzatok kezéből. Az Orbán-kormány 1000 milliárdos vagyont vont el a helyi közösségektől. „Bebizonyosodott, hogy a kormány – már nem először – nem tartja be ígéretét: most például azt az adott szavát tagadta meg, hogy minden átvett alkalmazottat tovább foglalkoztat. Az átvett intézményekben elbocsátások lesznek, több ezer ember fogja elveszíteni állását” – egyebek mellett ez olvasható a szocialisták tiltakozásában. „A parlamenti vita alatt a kormány érdemben nem foglalkozott az LMP tervezetével, majd a Fidesz és az MSZP képviselői közösen szavazták a módosító javaslatról” – olvasható a Lehet Más a Politika közleményében. ◀

Gitenstein: javult a vízumhelyzet

ÚMSZ

▶ Mark Gitenstein, az Egyesült Államok bukaresti nagykövete tegnap arról számolt be, hogy 2010-ben 29 ezer román állampolgár, azaz a kérelmezők 81 százaléka kapott amerikai vízumot. Mint elmondta, egy évvel korábban háromezerrel kevesebben kaptak vízumot. Gitenstein szerint az ügyintézés nagymértékben segíti az idén bevezetett elektronikus bejelentkezés, ugyanis a konzuli szolgálat munkatársai így időben kirostálják a hibásan vagy hiányosan kitöltött adatlapokat, pótlásra vagy javításra szólítva fel az érintetteket. Mint ismeretes, az amerikai bevándorlási törvények értelmében egy ország állampolgárai akkor élvezhetik a Visa Waiver program biztosította kedvezményes beutazás előnyeit, ha a vizsautasított vízumkérelmek aránya nem haladja meg a négy százalékot. „Az amerikai jogszabályok szerint a visszautasított kérelmezők annyiszor fordulhatnak vízuméért, ahányszor akarnak, de én azt tanácsolnám nekik, hogy ne tegyék ezt, csak akkor, ha a vizsautasítást kiváltó körülmény jó irányba változott” – mondta el Gitenstein. ◀

Mark Gitenstein amerikai nagykövet

„Agyó, elvtársak!”

Mircea Geoană tegnap elvesztette párttagságát, a héten várhatóan szenátusi elnöki tisztségétől is megfosztják

M. Á. Zs.

▶ Zárt ajtók mögött, de pártja országos vezetősége előtt számolt le tegnap Victor Ponta szociáldemokrata pártelnök elődjével, Mircea Geoanával, akit 50-5-ös szavazati aránnyal kizártak az ellenzéki alakulatból. „Elkeserít ez a sztálini leszámolás, mert öt évig vezettem ezt a pártot. Ponta lemondásával zsarolta meg a testületet, amely nem tudott ellenállni” – fogalmazott Geoană. Hozzátette: az alakulatot a háttérből tulajdonképpen Ion Iliescu tiszteletbeli elnök és Adrian Năstase volt miniszterelnök vezetik, akik bábnak ültették a pártelnöki székbe a túl fiatal Victor Pontát. „Nem távolodom el a párttól, a hiveimtől, de elhátárolódom attól a bandától, akik

kezükbe kaparintották a PSD-t. Agyó, elvtársak, a viszontlátásra, barátaim” – mondta Geoană, majd hozzátette, hogy pár nap múlva ismerteti jövődó terveit.

„Nehéz döntés volt, sajnálom, hogy ezt meg kellett lépünk. Remélem, hogy Mircea Geoanának és híveinek a távozása után megerősödünk, és fel tudjuk venni a harcot Traian Băsescuval és a Demokrata Liberális Párttal” – mondta Ponta. Hozzátette: megvonták a politikai bizalmat Geoanától, ezért azt reméli, hogy szenátusi házbi-zottságban könnyűszerrel más PSD-s politikust ültethetnek majd a szenátusi elnöki székbe.

A szavazás előtt a PSD-elnök kompromisszumos javaslatként azt kérte Geoanától, hogy adját a szenátusi elnöki tisztséget

pártbeli kollégájának, Ioan Chelaru-nak, amit a volt államfő-jelölt megtagadott. Érvélese szerint a szociáldemokraták elveszítenék a házelnöki tisztséget, ha ő lemondana vagy leváltaná. „Chelaru minden alaklommal vezetheti a szenátus üléseit, amikor én nem érek rá” – replikázott magabiztosan Mircea Geoană, megjegyezve, hogy rendszerint a felsőház PSD-s alelnöke helyettesíti őt.

A vitát követően a szavazásra való tekintettel felkérték Geoanát, hogy hagyja el az ülés-termet. Az érintett ezt úgyszin-tén megtagadta, nyílt szavazást kért, mondván, hogy szeretne azoknak a megyei elnököknek a szemébe nézni, akik eltávolítása mellett voksolnak. ◀

Elfogadta a parlament a szociális kerettörvényt

M. Á. Zs.

▶ Elfogadta tegnap a képviselőház a szociális ellátásokat szabályozó kerettörvényt. A 168:5 eredménnyel megszavazott jogszabály heves indulatokat váltott ki az alsóházban, az ellenzék csalással vádolta a kormánypártokat. Mint korábban írtuk, a Szociál-Liberális Szövetség a törvény cikkelyenkénti vitájakor is bírálta a tervezetet, és a jogszabály bevezetése ellen szavazott. A szociáldemokrata és a liberális frakció szerint ugyanis a törvény egyetlen célja a jövő évi társadalombiztosítási törvény költségvetésének csökkentése. Ezzel szemben a Boc-kabinet úgy érvel, hogy a jelenlegi rendszer sok esetben nem ösztönzi a munkavállalást, hosszú távon erősíti a szociális ellátástól való függőséget. A koalíció szerint nem csökken, hanem bővül a szociális ellátásra szoruló kategóriák száma. Az elfogadásra váró törvény átcsoportosítja a meglévő szociális kedvezmények nagy részét, egyeseket pedig megszüntet. Határt szabnak a pénzübeli kedvezmények felső szintjének, ha az ellátásban részesülő személy egy időben több típusú kedvezményre jogosult.

A jogosultak köre várhatóan a jelenlegi 8–12 millió személyről 4–6 millióra csökken. A kormány számításai szerint a jogszabály bevezetésével 950 millió eurót takarít meg az állam 2013-ig. A törvényt januártól alkalmazná a Boc-kabinet, viszont a jogszabályt még a képviselőház plénumának is meg kell szavaznia. A törvénytervezetet az RMDSZ is támogatja, mert sikerült elfogadtatnia számos javaslatát, amelyeket a szociális szolgáltatást nyújtó romániai magyar nonprofit szervezetekkel való konzultálás után terjesztett elő.

Mint ismeretes, Traian Băsescu államfő két alkalommal is levélben fordult a parlament vezetőségéhez kérve, hogy „szenteljének kiemelt figyelmet” a jogszabályra. A szociális támogatások törvénye az államfő szerint lényegesen javítaná a segélyrendszer működtetését. „A nemzetközi hitelintézményekkel kötött szerződésekben vállaltuk, hogy 2012. január elsejétől életbe léptetjük ezt a törvényt. Éppen ezért remélem, hogy a két jogszabályt sürgősségi eljárásban vitatják meg és fogadják el” – írta az államfő, hangsúlyozva, hogy a nemzetközi partnerekkel szembeni vállalásokat teljesíteni kell. ◀

Ki lesz Sorin Apostu utódja?

Sipos M. Zoltán

▶ Várhatóan jövő kedden dönt a kolozsvári tanács arról, hogy ki vegye át a 94 ezer eurós csúszópénz elfogadása miatt előzetes letartóztatásba helyezett Sorin Apostu helyét a kincses város élén. Ennek előfeltétele, hogy Florin Stamatian Kolozs megyei prefektus felfüggesztse tisztségéből az előjárót. Ha ez megtörténik, a polgármesteri teendőket ideiglenesen a két alpolgármester valamelyike veszi át. Az RMDSZ városi tanácsi frakciója és a szövetség megyei szervezete is egyetelműen László Attila alpolgármestert támogatja az ügyvezető polgármesteri cím elnyerésében, bár belátják: az RMDSZ-es politikusként kevés esélye van kollégája, Radu Moisin ellenében. A Demokrata Liberális Pártnak (PDL) abszolút többsége van a helyi tanácsban, így Moisin számít az első számú esélyesnek a kincses város ügyvezető polgármesteri tisztségére.

„Nem értem a demokrata liberálisok idegeskedését azzal kapcsolatban, hogy esetleg László Attila kerülne a polgármesteri székbe, ugyanis ehhez legalább 14 tanácsos támogatását meg kellene kapnia olyan körülmények között, hogy a PDL-nek 16 tagú frakciója van” – mondta el lapunk kérdésére Csoma Botond, a

városi tanács RMDSZ-es frakciójának tagja. Hozzátette: éppen ezért László Attilának akkor sem volna matematikai esélye az ügyvezető polgármesteri cím elnyerésére, ha a szövetség öttagú frakciója mellett a liberálisok és szociáldemokraták három-három tanácsosa is rá szavazna.

A esélytelen nyugalmával vég neki az érintett László Attila is a „versenynek”. „Egyszerűen nem értem Daniel Buda, a PDL megyei elnökének velem kapcsolatos nyilatkozatait, hiszen a demokrata liberálisok kezében van a döntés. Van jelöltjük, és ha jól tudom, Radu Moisin vállalja is. Kész vagyok bármikor megbeszélni a problémákat, de a jelen esetben értetlenül állok a PDL-sek aggályai előtt” – mondta el lapunknak László Attila alpolgármester.

Az ügyvezető polgármester megválasztásával megüresedik az egyik alpolgármesteri tisztség, amelynek betöltéséről ugyancsak a választmány dönt. „Úgy gondolom, hogy a legesélyesebb az alpolgármesteri címre Adrian Popa PDL-s tanácsos. Személy szerint nincs semmilyen kifogásom ellene, és nagyon mellette szól az az érv is, hogy Emil Boc polgármestere alatt már egyszer betöltötte ezt a funkciót, ekként van tapasztalata a városvezetés területén” – mondta lapunknak Csoma Botond. ◀

Ők és mi

Romániában egyvalami jól észrevehető: mindazok számára, akik nem a televíziók hí- és beszélgető műsorain csüngenek, vagy hivatali kötelességük nem az, hogy valamelyik világhírű hírportálon figyeljék az újdonságokat, a politika alaposan háttérbe szorult.

A mindennapi életben már nem okoz semmiféle megrázkodtatást, hogy a szocialisták meg akarnak szabadulni egyidőben szenátusi elnököktől és bukott elnökjelöltjüktől, mint ahogyan fel sem figyelnek arra, hogy a szállításiügyi minisztert a tegnap az ellenzék sikertelenül szerette volna kipenderíteni a tárca éléről. Sőt, az ország javarésze aligha van tudomása arról, hogy az államelnököt valamiféle újabb kezdeményezéssel megint ki szeretnék mozdítani bukaresti palotájából.

Mi több, a politika állandó vagdalkozásai nyomán a legtöbb ember esetleg a saját sorsát is érintő, a társadalmi segélyszolgáltatás átszervezésével kapcsolatos törvény részveleire sem kíváncsi, és lass csodát: még az állatvédők sem tiltakoznak a kóbor ebekre vonatkozó, tegnap elfogadott szabályozás miatt, mintha a legtöbb belátók volna – hogy stilszerűen maradjunk –: a kutya így is, úgy is ugat, a politikai karaván pedig halad. A különböző kisebb-nagyobb tüntetések betartják a maguk forgatókönyveit, az összegyűlték egy kicsit füttyölgetnek, majd elmondják panaszait a tévéeknek, azok pedig örülnek, hogy gyakorlatilag ingyen sikerült megint összedobni egy híradót a pénzühiány miatt hetente váltott riporterekkel, akiknek egy épkezláb mondat is nehezen jön ki a szájukon.

Szóval úgy tűnik, a politika egyre inkább zárt körökbe kerül, és érdemes elgondolkodni rajta, hogy jó ez nekünk, vagy sem? Ha a fejlettebb nyugat-európai társadalmakra figyelünk, ahol a polgár tömegeiben sem a kormányt, sem a helyhatóságát nem ismeri kellőképpen, azok nem is érdekli, hogy éppen ki és milyen címet visel, hanem megelégszik azzal, hogy a háttérben pontosan – és lehetőleg tudtán kívül – működjön az államgépezet, akkor úgy érezhetjük: húsz esztendő nem telt el hiába, hiszen kezdünk megszabadulni a mindennapos és mindenre kiterjedő politika izgásgától. Ha viszont arra gondolunk, hogy a közömbösség háttere mögött a színezettől független, külön kasztot alkotó politikusok a nép nevében, de a nép nélkül azt tesznek, amit akarnak, akkor rájövünk: a demokrácia útjait talán mégsem jártuk úgy be, ahogyan azt huszonekét esztendővel ezelőtt elképzeltük. A rendszerváltás évfordulója közeleg a maga kényszeredett, hivatalos ünnepeivel, a Ion Iliescúra való mutogatással, és persze a néhány hét múlva szétrajzó honatyákkal, akik nélkül a kormány majd-hogynem úgy tesz, mint eddig: rendeletekkel kormányoz. Hacsak Tél Öfelsége nem veszi szigorúbban kezébe a kormánybotot, és nem dideregget meg bennünket a válságnál is jobban... ◀

Román lapszemle

A nagy nemzetközi versenyeken díjazott román sportolók havi 2000 és 7800 lej közötti járadékot kapnak a román államtól. A teljesítmény alapján megbabott legnyobbb összegben Nadia Comăneci és Simona Amănar részesül. (Jurnalul Național) ▶ Kolozs megyében tavaly az elhalálozások 62 százalékát a keringési rendszer megbetegedései okozták, míg a daganatos betegségek a második leggyilkosabb kórnak bizonyultak. Az egészségügyi igazgatóság adatai szerint a városi lakosság körében gyorsabban nőtt az elhunytak aránya. (Monitorul de Cluj)

Levegőben lógó felfüggesztés

Traian Băsescu államfőt másodszorra is a tisztességéből történő felfüggesztés fenyegeti – legalábbis az ellenzéki Szociál-Liberális Szövetség reményei szerint. A fő kormánypart vezető politikusainak meggyőződése viszont az, hogy az államfőnek ez alkalommal sem kell tartania a „háromszázhuszonkettőknél” ezúttal mindenképpen kisebb parlamenti csoport kezdeményezésétől.

Bogdán Tibor

A szociáldemokraták és a nemzeti liberálisok elmozdítanák Traian Băsescut tisztességéből, mert az államfő tételesen elutasította a nyugdíjak évi kiegészítésére vonatkozó törvényt, továbbá az igazságszolgáltatásnak azokat a határozatait, amelyekben a bérek csökkentése ellen tiltakozó költségvetési alkalmazottaknak adott igazat.

Mit mond az alkotmány?

Az ellenzékiek arra is hivatkoznak, hogy 2009 decembere óta az alaptörvényvel szemben álló folyamat indult be, amely súlyosan károsította a jogállamiságot, semmibe vette az állami intézmények hatásköreit, a politikai akció alkotmányellenesen egyetlen személy – az államelnök – kezében összpontosult.

Az akció kezdeményezői úgy vélik, hogy Traian Băsescu önkényeskedéseit az alkotmány 95. szakasza alapján büntethetik, amelynek értelmében az államfőt az alaptörvény előírásait megsértő súlyos cselekmények elkövetése esetén együttes ülésen felfüggesztheti a képviselő-

ház és a szenátus, a képviselők és szenátorok többségének a szavazatával, az Alkotmánybíróság megkérdésére. A tisztességéből való felfüggesztésre irányuló javaslatot a képviselők és a szenátorok összességének legalább egyharmada kezdeményezheti, és azt késelem nélkül az elnök tudomására kell hozni. A felfüggesztési javaslat jóváhagyása esetén az elnök leváltása céljából legfeljebb 30 napon belül népszavazást kell tartani.

Bonyolult folyamat

Az eljárás meglehetősen bonyolult. A törvényhozás két házának együttes üléseire vonatkozó szabályzatnak megfelelően a felfüggesztésre tett javaslatot egy időben kell benyújtani a két ház állandó irodáiba. A vezető testületek ezt követően kijelölik az együttes ülés időpontját, döntésüket az államfő tudomására hozzák. Az együttes ülést vezető házelnök a felfüggesztési javaslat ismertetése és az államfő álláspontjának meghallgatása után tanácskozást folytat a honatyákkal arról, elégségesek-e a felhozott indokok és vádak ahhoz, hogy a javaslattal az alkotmánybírósághoz for-

dulhassanak, vagy közös vizsgáló bizottságot kell létrehozni. A döntést a honatyák teljes létszáma alapján számított többséggel hozzák. Ha a bizonyítékokat elégségesnek ítélik, akkor a felfüggesztésre tett javaslatot, megfelelő információk kíséretében az ülésező házelnök haladéktalanul a taláros testülethez juttatja el – amely az ügyben csak konzultatív véleményt nyilváníthat –, ezt követően pedig 24 órán belül határozza meg a felfüggesztésről. Az összejevetelre meg kell hívniuk az államfőt is,

akinek bármikor joga van hozzászólni a vitához. A felfüggesztésről titkos, golyós szavazással, többségi voksal határoznak.

Ha vizsgáló bizottság alakul, akkor annak a parlament által meghatározott időre elkészülő jelentését a két házelnök három napon belül megküldi konzultálás végett az Alkotmánybíróságnak.

A felfüggesztéssel kapcsolatos parlamenti döntést 48 óra leforgása alatt kell az államfő tudomására hozni, a két házelnök aláírásával. A felfüggesztés jóváhagyására vonatkozó határozatot eljuttatják a kormányhoz is, a kérdésről döntő népszavazás megszervezését és lebonyolítását szabályozó törvénytervezet kidolgozása céljából. A 2000-ben elfogadott népszavazási törvény értelmében „igen” vagy „nem” választ kell adni a következő kérdésre: „egyért-e Románia el-

nökének lemondásával?” A kérdést a népszavazáson országos szinten részt vett személyek többségi érvényes szavazata dönti el. A referendum azonban csak akkor érvényes, ha azon a választási listákon szereplő személyek több mint fele részt vett. Csakhogy, éppen a szociáldemokraták kezdeményezésére, egy tavaly elfogadott kiegészítő jogszabály értelmében az érintett fél fellebbezésére az Alkotmánybíróság felülbíráhatja a törvényhozói testület határozatait. A módosítás betervezési időpontja azazért tartották szükségesnek, hogy a taláros testület segítségével kivédjék a demokrata liberálisok Mircea Geoană szenátusi elnöki tisztességéből való felfüggesztésére irányuló próbálkozásait.

Egy kis matematika

Ahhoz, hogy az ellenzékiek ezúttal keresztülvigyék

szándékukat 234 szavazatra van szükség a parlamentben – a Szociál-Liberális Szövetség azonban csak 217 mandátummal rendelkezik: a szociáldemokratáknak 133, a nemzeti liberálisoknak 84 szenátoruk és képviselőjük van – míg a kormánykoalícióban a Demokrata Liberális Párt 169, az Országos Szövetség Románia Haladásáért 31, az RMDSZ pedig 29 voksot tudhat a magáénak.

Mindez azt jelenti, hogy az ellenzéknek a kormányparti oldal legalább 17 honatját kell átállítania a maga oldalára.

De Mircea Geoană és Victor Ponta csapatának nem lesz könnyű dolga az Alkotmánybíróságot illetően sem, hiszen új felállása szerint a taláros testület kilenc tagja közül ötöt a kormánypartok küldhetnek.

Traian Băsescu legutóbbi, 2007. évi felfüggesztése óta a helyzet olyan tekintetben is az ellenkezőjére fordult, hogy akkor a felfüggesztés hívei többséggel rendelkeztek a parlamentben – ahol a felfüggesztési javaslat sikertült 322 voksal 108 ellenében és 10 tartózkodással elfogadtatniuk –, nem volt viszont kellő támogatottságuk a népszavazáson, ahol a kezdeményezés a résztvevők közel 75 százalékának ellenszavazatával bukott el. Most viszont a referendum nagy valószínűséggel az államfő menesztése mellett döntenének, csak hogy a kezdeményezés sikere a parlamenti erőviszonyok folytán vált enyhén szólva is kérdésessé. ◀

A „felfüggesztés triumvirátusa”: Daniel Constantin, Crin Antonescu és Victor Ponta, a konzervatívok, a liberálisok és a szociáldemokraták elnöke

Fotó: Mediafax

„Történelmi” vádemelések a nagyvilágban

Impeachment (ejtsd: impicsment): így nevezik angolszász kifejezéssel azt a bíróságon kívüli alkotmányos vádemelési eljárást, amely a modern köztársaságok civil államfőinek számonkérésére és elmozdítására irányul.

Gy. Z.

Eredetileg az angol büntetőeljárásban az alsóház által a felsőház előtt valamely parlamenti tag ellen emelt bűnvád és az ezzel kapcsolatos eljárást nevezzük impeachmentnek (a leginkább „bizalmatlansági indítvány”-nak fordíthatjuk magyarra).

Dolgozik a nyaktól

A köztudatba a tengerentúlról került: az Egyesült Államok alkotmánya szerint ugyanis az ország elnökét, al-elnökét, illetve bármely közhivatalnokát vádemelés során el kell mozdítani tisztességéből, amennyiben hazaárulás, vesztegetés és egyéb súlyos bűncselekmény, illetve vétség miatt vádat emelnek ellenük, és el is ítélik őket.

A modern köztársaságban és monarchiákban a civil államfő, illetve az uralkodó „immunitás”, „alkotmányos felelőtlensége” azonban nem merülhet ki a már korábban felmerült cselekmények elkövetésében. A demokratikus berendezkedésű országokban ismert az eljárás, amely gyakorlatilag ismeretlen a diktatúrákban, bár épp az idej „arab tavasz” bizonyította, hogy a népek egy idő után megelégednek a törvénytelen- ségeket, és maguk veszik a kezükbe sorsuk alakítását. Ha úgy tetszik, egyfajta impeachment, „alulról jövő kezdeményezés” volt Egyiptomban Hoszni Mubarak, Líbiában Moammer el-Kadhafi elkergetése, de hasonló véget ért 1989-ben Nicolae Ceaușescu uralma is.

Ha visszatekintünk a törté-

nelemben, az ország első emberének eltávolítása gyakorlatilag mindenkor szomorú, netán véres befejezést nyert: a „megunt” uralkodókat általában lefejezték. Példa erre a francia XVI. Lajos, az angol I. Károly király – akit már az impeachment „előfutáraként” parlamenti eljárás végén végeztek ki –, vagy épp a tragikus sorsú Habsburg Miksa mexikói császára. Az eltávolításnak ez a véres módja a modern köztársaságoktól idegen (bár olykor előfordul), sokkal inkább az a jellemző, hogy a kellő bizonyítékok súlyát alatt összeroppanva az érintett önként távozik hivatalából – és utóda rendszerint valamilyen formában kegyelemben részesíti.

Nixon hazudott

Legutóbb Bill Clinton ügyét kísérte a világ közvéleménye rendkívüli figyelemmel. Az amerikai elnök ellen a vérszomjas Kenneth Starr független ügyész folytatott nyomozást, amikor Clinton viszonya Monica Lewinskyvel, a Fehér Ház-beli gyakor-

noklannal nyilvánosságra került. (A vádpontok között arkansasi ingatlanügyek is szerepeltek.) Clinton amerikai elnök alkotmányos felelősségre vonása azonban elmaradt: a szenátus 1999. február 12-én 55 : 45 arányban szavazott így. A vádemeléshez a szenátus kétharmadának beleegyezése lett volna szükség. Sokkal súlyosabb volt Richard Nixon esete, ami arra mutatott rá, hogy a hosszadalmas folyamatot bármely ponton megszakíthatja két esemény, és ezek közül az egyik az érintett lemondása (a másik a kongresszusi megrovás). A *The Washington Post* 1972 nyarán kis hírként közölte, hogy betörték a Watergate-ház irodáinak használt egyik lakásába, a kárvalott pedig Larry O'Brian, a Demokrata Párt akkori elnöke volt. A hír a legnagyobb amerikai belpolitikai válság kezdetét jelezte, az egyetlen olyan botrányt, amely egy épp hatalomban lévő elnök lemondásával végződött. Nixon kezdetben tagadta, hogy léteznének a telefonbeszélgetéseiről ké-

szült magnószalagok, amelyek azt bizonyítják, hogy tudott a lehallgatásokról. Később bebizonyosodott, hogy hazudott, és ez vezetett a távozásához. Az Egyesült Államok történetében egyébként eddig 16 esetben kezdeményezett a képviselőház peren kívüli eljárást közhivatalnokok – szenátorok, legfelsőbb bírósági bíró, elnökök, hadügyminiszter – ellen, és nem mellesleg megpróbálkoztak Barack Obama „kikezdésével” is.

Gyorsított eljárás

A дума, az orosz parlament alsóháza 1999-ben kezdte meg a kommunisták által kezdeményezett impeachment, vagyis az alkotmányos felelősségre vonás tárgyalását Borisz Jelcin akkori orosz elnök ellen. A volt szovjet alkotmány, amelyet 1993 decemberében Oroszország is átvett, nem szívesen kezdett bele egy ilyen ügy tárgyalásába, mivel az nagyon összetett, többlépcsős procedúra, de az elnök eljárása, amellyel hirtelen menesztette

Jevgenyij Primakov kormányát, sok képviselőt Jelcin ellen fordított. Minden csoda három napig tart: az 1999. május 13-án kezdeményezett vádemelési eljárás az orosz törvényhozás alsóházában már május 15-én elbukott. A дума a szükséges, kétharmados többséget, vagyis 300 szavazatot az öt vádpont egyikében sem tudta összegyűjteni a név szerinti szavazáson. Az így lezárult „orosz impeachment” újabb kudarcot hozott a baloldalnak, amelynek képviselői nem jutottak helyhez az ezt követően megalakult új kabinetben. A helyzet azonban feszült maradt: a figyelem az új kormány összetételére irányult, arra, hogy Szergej Sztjepasin miniszterelnöki jelölését megszavazza-e a дума. Ha ugyanis háromszor visszautasítja Jelcin jelöltjét, az alkotmány előírásai szerint az államfőnek fel kell oszlatnia az alsóházat. Az orosz demokraták és a liberálisok úgy értékelték, hogy a vádemelés kudarcát után minden marad a régiben, valójában nem történt semmi rendkívüli. ◀

Lap-top

A nap címe. Tanul-e az ellenzék a magyar leckéből? *România liberă*

Magyarázat. A román kormánypárti napilap az elrettentő magyar példát arra használja fel, hogy – egyébként joggal – megdicsérje a román kormányt, amiért a Nemzetközi Valutaalappal való együttműködés útját választotta. A szegényteljes magyar viselkedés – a nagy garral meghirdetett pénzügyi-gazdasági „szabadságharc” bukása után – alkalom arra is, hogy emlékeztessen: a román ellenzék kezdetben erősen dicsérte Orbán Viktor függetlenkedését, nagyotmondását, katasztrófahez vezető gazdaságpolitikáját. (Valóban elég furcsa volt már akkor ez a dicséret, főleg ha Orbánnak a bal-liberális oldaltól való viszolygására gondolunk.) Mindennél beszédesebbek azonban a cikk összehasonlító adatai, amelyekből kiderül, mennyire megváltoztak egy-másfél év alatt az erőviszonyok a két ország között – jelenleg Magyarország sokkal rosszabbul áll, pedig a Bajnai-kormány idején, a világválság kezdetén még sokkal jobban állt, mint Románia. Ez a helyzet! A magyar „felszabadulás” az IMF „zsarnoksága” alól megnyitotta az utat a „nemzeti önrendelkezés” felé, s érdekes módon ezt az utat választotta volna a román ellenzék is (mondjuk, ha Geoană győz az elnökválasztáson). Persze most már aligha választaná. A magyarizatuk a kisiklásra válaszul késik. Pedig lényeges elvi kérdésekről van szó.

Már csak ez hiányzik. Ha igaz a *Q Magazine* értesülése, valóban felér egy bombabarobbanással a román energiapiacot érő csapás: a német E.On cég elhagyni készül országunkat. Az okok: egyrészt az anyaországi helyzet, miután a kormány úgy döntött, hogy lemond az atomenergiáról; másrészt a romániai hatóságok miatt, amelyek nem tartják be a törvényeket, komolytalanok és kiszámíthatatlanok a nagy külföldi beruházókkal való kapcsolataikban. Érdekes, hogy nem tudták előre.

A nap álhíre. Érdekes magyarizatot adott felfüggesztésének kísérletére az államelnök: véleménye szerint az ellenzék ezzel a „kétségbeesett lépéssel” próbálja elterelni a figyelmet a kolozsvári Apostu-ügyről.

Minden napra egy mondás

„A szerelem nagy és egyetlen eredetisége, hogy a szerelmes nem tudja megkülönböztetni a boldogságot a boldogtalanságtól.”
Emil Cioran

Európa bizonytalanra játszik

Még hat évvel ezelőtt, a holland és a francia referendum sikertelensége és az uniós alkotmány feladása idején volt annyira bizonytalan az Európai Unió jövője, mint most. Akkor a nagyarányú bővítés utáni lelkesedésben, az euró néhány évvel korábbi sikeres bevezetése utáni gazdasági optimizmus közepette, a nehézségek legyűrhetőnek tűntek. Most azonban semmi nem látszik biztosnak, az európai közösségi rendszerben egyetlen olyan elem sincs, amelynek létjogosultságát ne lehetne firtatni, átalakítását sürgetni. Ma az euró jövője bizonytalan, a belső piac sikeres működése kérdéses, a döntéshozatali rendszer válsághelyzetben reakcióképtelen, a nemzetközi befolyás esetleges, a Horvátország utáni bővítési perspektíva egyelőre nem látszik.

Vincze Loránt

A napokban Brüsszelben a tagpártok küldötteivel az Európai Néppárt (EPP) programmodosító és kongresszus-előkészítő bizottságában néhány pártokumentum előkészítésén dolgoztunk. Ezek egyike az EPP program-

ja, amelyet húsz év után először ír át a legnagyobb európai pártalakulat, és jövőre éppen Bukarestben fogja elfogadni. A párt új Európa- és világképe kialakítása igen csak bizonytalan, hiszen a szociális piacgazdaság, abban a formájában, ahogyan eddig ismertük, a jövőben már nem lehet működőképes. Az európai központ szerepe, a tagállami hatáskörök, az Európai Központi Bank és az eurókötvények, szociális téren a nyugat-európai jóléti társadalom, a bevándorlók integrációja, az új tagállamok felzárkózása, az eurózóna bővítése, még az állampolgárok szabad mozgása is: megannyi átértékelésre szoruló téma. A megszokott európai zsongonok, az elkendőzött megoldások ezúttal nem működnek.

Európa gyakorlatilag sodródik az árral, a tőzsdék folytatják mindennapi hintázásukat, Görögország után Olaszországban is felállt a fából vaskarika kormány, vagyis az európai nyomásra, széles parlamenti támogatással rendelkező technokrata kabinet. A „technokrata” kifejezés valójában nem is illik a két új kormányfőre, hiszen mindketten

Az unió jövőjét szavatoló gondolatok nagy része még nem szalonképes.

politikusok: Papadimosz, az új görög kormányfő az EKB-alelnökeként az európai monetáris politikából vette ki a részét; Monti, az új olasz kormányfő pedig Brüsszelben több tisztségben megfordult európai politikus, jobboldali, megrögzött föderalista, a hasonló gondolkodásúakat tömörítő Spinellicsoporthoz tartozó tagja. Csodákat azonban sem mégoly kiváló politikus vagy technokrata sem tud tenni, a kormányzati aktus megítéléséhez legkevesebb száz napra van szükség.

A pénzügyi válság szorongást keltett Görögországnak és Olaszországnak alkalmasint nem áll rendelkezésére ennyi idő. Eközben Európa pillanatnyilag legerősebb pártja, a német CDU lipcsei kongresszusán olyan középtávú célokat tűzött ki, amelyeknek eddig csupán az emlegetése is szentségtörésnek számított: az Európai Bizottság elnökének közvetlen megválasztása, európai politikai pártlista kialakítása az európai parlamenti választások vonzóbbá tételére, az unió alapszerződésének módosítása erősebb koordináció kialakítására és a Stabilitási Paktum megszegésének szigorú büntetésére.

Senki nem tudja egyelőre felbecsülni, hogy az elmúlt hetekben meghozott, a gazdasági stabilitást erősítő döntések, a két új kormány felállása, az Európát és az eurót egyértelműen támogató német vezetés kiállása megnyugtató-e a pénzügyi piacok. Ezek reakciói továbbra is pánikszereűek, és inkább párhuzamosak az egyre felelősebb politikai döntésekkel. Persze egyrészt lehet, hogy az elmúlt két év során nem a kellő pillanatokban és nem a kellő szigorral meghozott EU-s intézkedések még nem érték el a piacok megnyugtatóhoz szükséges ingerküszöböt, másrészt viszont a tőzsdék, a hitelminősítők és az európai bankok a sakkjátszma királynőjeként viselkednek.

A királynő azt hiszi, mindent megengedhet magának a táblán, most éppen azt játssza, hogy a saját királyára kiált sorozatosan sakkot, beláthatatlan következményekkel. Az európai kihívásokra ma még senki nem tud – és nem mer – hiteles választ adni. Az mindenesetre sejtendő, hogy 2012 a mély európai átalakulások éve lesz, de a tiszta, merész és az unió jövőjét szavatoló gondolatok nagy része még nem szalonképes.

A szerző az RMDSZ brüsszeli munkatársa

Politikusok közt

Horváth István

Sussexi paraszt

– Hallja-e, miszter, átkozottul fura pasas maga – mondta Jaffers. – De akár van feje, akár nincsen, az elfogatási parancs úgyis a személyére szól, és a kötelesség az kötelesség...

– Hozzám ne nyúljon! – mondta az idegen, és hátralépett. Hirtelen lecsapta a kenyeret meg a sajtot, és Hall úrnak csak az utolsó pillanatban sikerült megmentenie az asztalon lévő kést. Az idegen lerántotta bal kezéről a kesztyűt és Jaffers arcába vágta. Erre Jaffers is abbahagyta a hivatalos mondkáját az elfogatási parancsról, megragadta az idegen kéz nélküli csuklóját, és a Láthatatlan Ember láthatatlan torkát kezdte szorongatni. (...)

– Kapja el gyorsan a lábát! – sziszegte Jaffers a foga között. Hall úr minden erejét latba vetve próbált eleget tenni az utasításnak, ám váratlanul olyan csattanós rúgást kapott a bordái közé, hogy egy pillanatra harcképtelenné vált. (...)

– Megadom magam! – kiáltotta az idegen, pedig Jaffers volt alul, és a következő pillanatban már zihálva föl is állt. Valóban furcsa figura volt: se feje, se keze, mivel a bal kesztyű után a jobbót is levette. – Ez így nem jó – mondta elcsukló hangon, mint aki levegő után kapkod.

A világ legkülönösebb dolga volt: a hang mintha légüres térből jött volna, ám a sussexi parasztnál nincs prózaibb ember a nap alatt. Jaffers fölkel, és előhalászott egy csinos kis kézbilincset. Am ekkor nagyot nézett.

– No még ilyet! – hüledezett, mert hirtelen belényilallt valami homályos sejtés. – Az ördögbe is! Ha jól látom, itt nemigen használható a karperec.

Herbert George Wells: *A láthatatlan ember.*
Fordította Benedek Mihály

Bagoly mondja

Azt tartják, a stílus maga az ember. Az alábbi idézetből találja ki az olvasó kinek a stílusa. „Ady szülőfalujáról végre lemoszuk a gyalázatot. Bízva abban, hogy a perc-emberkének ideje lejárt, ezért világossá tesszük, hogy a posztkommunista 'disznófejű nagyurak' által hátrahagyott romok eltakarítása után építésre készen a kövünk”. Igen, ő az, a volt váradi püspök, aki ellenfeleit rendszerint ma is lekommunizálja! Aki – miközben a keresztényi szertettről prédikál – annyira utálja erdélyi magyar költőként is sokfelé tisztelt bajtársát, akinek az RMDSZ-lista első helyén való szerepeltetését, így lényegében az EP-ben betöltött funkcióját is köszönheti, hogy a nyilvánosság elől bujkálva lera-gasztotta annak a brüsszeli előadására hívogató plakátjait.

Az előbbi idézetet abból a nyilatkozatból emeltük ki, amelyet Tőkés László a múlt szeptemberi zarándoklat előtt adott a sajtónak, mintegy jelezve, hogy az ő beszéde ott is politikai acsarkodás lesz. Az idézetben arról a nyerő pályázatról van szó, amelyet az előző Fidesz-kormány egy Ady-központ építésére az ő köreinek ítél, hogy a 2002-ben felálló MSZP-kormány a váradi RMDSZ létrehozta alapítványhoz térítse. A térítésben a „jóhiszeműségében megvezetett” Tempfli József megyéspüspök is „kétes szerepet vállalt”. Tőkés szerint a Váradon felépült kulturális objektum a magyarság szegénye, mert a magyarországi adófizetők 320 millió forintját a semmire dobták ki.

Na és a szatmárnémeti Rákóczi Kollégiumra az amerikai magyaroktól kapott és közben elsinkófált 20 ezer dollár kinek a szegénye? Az ÚMSZ megírta, hogy a kollégium kuratóriuma szerint Tőkés püspök kapcsolta le, mondván: „kamatostól megkapjátok”. Azóta mind kapják, a félig se kész épület meg ott áll romokban! A sajtó nem egy ilyen „lekapcsolt” pénzről írt az elmúlt években. Például arról, hogy a váradi református világtalálkozóra adott százmilliókból 130 millió forinttal nem tudott elszámolni. S milyen boldogok a magyar adófizetők, hogy a mostani kormány szintén százmilliókkal támogatja a második Tőkés-pártot, miután az első (az MPP) kudarcot vallott.

Tőkés mind hangoztatja: az RMDSZ-t el kell számoltatni. Oké, de őt is el kell számoltatni. Ez főleg egyházkerületére és papjaira vár, köztük arra az ötvenre, akikről Brüsszelbe távozásuk kiderítette:

besúgók voltak! (Míg itthon volt, nem mert a szemükbe nézni?).

Sike Lajos

Dagad a mellünk, hogy lobbizik értünk Pesten. De tudnia kell, hogy a nagy pénz Bukarestből jár nekünk, mert oda fizetjük az adót. Így az olyan bátor embernek, mint ő, inkább ott kellene lobbiznia. Pestről csak morzsákat kapunk, ami lám, arra jó, hogy marakodjunk rajta.

Röviden

Kevesebb személyautó

Az év első tíz hónapjában 11 százalékkal esett vissza a romániai személygépkocsik eladása az egy évvel ezelőtti szinthez képest – derült ki a Romániai Autógyártók és Importőrök Szövetségének tegnapi közzétett adataiból, amely szerint idén csak mintegy 78 800 autót vásároltak.

Stratégiai találkozó

Borbély Károly gazdasági államtitkár a Franklin Templeton vagyongazdálkodási képviselőivel, Mark Mobius ügyvezető elnökkel és Grzegorz Koniecznyvel, a romániai fiók portfólió menedzserével találkozott. A megbeszélésen többek között a privatizációs folyamatról és a befektetési stratégiák jelenlegi és jövőbeli helyzetéről esett szó.

„Szerényebb” jenkik

Fél százalékkal lefelé korrigálta a harmadik negyedévi gazdasági növekedési mutatókat az Egyesült Államok kereskedelmi hatósága, amely így csak 2 százaléknál a korábbi 2,5 százalékkal helyett – adta hírül a *Mediafax*. Az amerikai kormányhivatal szerint biztató, hogy a cégek megfogyatkozó raktárkészletei erős fogyasztásra utalnak az utolsó negyedévben.

Borbély: „zöld” fejlődést!

Regionális „ENSZ-szóvivő” Románia környezetvédelmi és erdészeti minisztere

S. M. L.

A fenntartható fejlesztésről és a zöld befektetésekről szóló rendezvényen vett részt tegnap a bukaresti ENSZ-házban Borbély László környezetvédelmi és erdészeti miniszter – kevesebb mint egy héttel a dél-afrikai Durbanban megrendezésre kerülő klímaügyi konferencia rajta előtt. Az Egyesült Nemzetek Szervezete (ENSZ) Fenntartható Fejlődés Bizottsága 19. ülésének elnökeként szerzett tapasztalatai alapján a miniszter hangsúlyozta: a globális fenntartható fejlesztési stratégia kidolgozásában, elfogadásában fontos szerep jut a politikumnak. Borbély szerint a politikai konszenzus fontosságára mutat rá az a tény is, hogy két éves szakértői egyeztetés után, idén májusban a bizottság ülése politikai döntés nélkül zárult a szállítás, vegyi anyagok, hulladékmenedzsment vagy bányászat terén.

Összehangolt munka

„Ahhoz, hogy a stratégiai ábrákban előirányzott intézkedések konkretizálódjanak,

Borbély László szerint céltudatos és összehangolt munka a fenntartható fejlődés kulcsa

elsődleges fontosságú a politikai, az akadémiai és a nem kormányzati szféra összehangolt együttműködése. A közeljövőben olyan adminisztratív intézkedések meghozatalára kell koncentrálnunk, amelyek segítenék az akadémiai szférában felhalmozott információk gyors átadását a központi adminisztrációnak” – fejtette ki a miniszter. A fenntartható fejlesztés megvalósítása ér-

dekében hazai szinten hozott intézkedésekről Borbély elmondta: Románia 2008 óta rendelkezik fenntartható fejlesztési stratégiával, ám a dokumentum jóváhagyása után kevés fejlemény történt a stratégiába foglalt előírások életbe lépése terén. A mandátuma alatt hozott intézkedések között említette Borbély a fenntartható fejlesztésért felelős osztály létrehozását a

minisztériumban, valamint a fenntartható fejlesztésért felelős minisztériumok közötti bizottság munkájának felgyorsítását.

Következő lépések

A tárcavezető szerint a kormány legfontosabb feladata a fenntartható fejlesztés terén a minisztériumok által meghozandó intézkedések világos meghatározá-

sa, illetve ezeknek a lépéseknek az összehangolása. „Nem beszélhetünk energiatakarékos lépésekről, ha nem rendelkezünk legalább 2020-ig érvényes koncepcióval. Nem beszélhetünk a hőszolgáltatási központok privatizációjáról, ha nem tudjuk pontosan, milyen intézkedéseket akarunk hozni az üveg-házhatású gázok mértékének csökkentése érdekében” – szögezte le Borbély. A miniszter meglátása szerint a stratégiák kivitelezésének egyik legfontosabb előfeltétele a pénzalapok biztosítása. Borbély példaként említette a több mint ezer szennyezett terület megtisztítását sürgető tanulmány elkészítését, amelyhez a szükséges pénzalapok egy részét a minisztérium a Környezetvédelmi Alapból, illetve a környezetvédelmi operatív programból biztosítja.

Mint a rendezvényen elhangzott, az ENSZ Románia fejlesztésért felelős programja Borbély Lászlót az ENSZ Fenntartható Fejlődés Bizottsága 19. Ülésén kifejtett tevékenységéért a regionális fenntartható fejlődés szóvivőjének nevezte ki. ◀

HIRDETÉS

2011. november 29-30., Bukarest

BUSINESS DAYS

bucuresti.businessdays.ro

Sikeres vállalkozás és menedzsment

PÉNZÜGYI ÉS ADÓÜGYI SZAKEMBEREK

BEFEKTETŐK

TOP MENEDZSEREK

VÁLLALKOZÓK

SZAKEMBEREK ÉS TANÁCSADÓK

 FELIX DANILIUC	 GABRIEL BIRIS	 RADU GHETEA	 MUKUL PAL
 VICTOR ANASTASIU	 LAURENTIU ISPIR	 IRINA ANGHEL	 VALERIU NISTOR
 BOGDAN BALACI	 FLORIN CÂMPEANU	 CRISTIAN SECOȘAN	 VIOLETA CIUREL
 RADU GEORGESCU	 FLORENTIN BANU	 MIHAI MARCU	 MARIUS GHENEA
 SAM SCHWARTZ	 BOGDAN COMANESCU	 ANDY SZEKELEY	 ADRIAN FLOREA

Szervezők:

Társszervezők:

Főtámogatók:

A teljes támogatói lista az alábbi webcímen található:
bucuresti.businessdays.ro/parteneri

Drágítana a Hidroelectrica

ÜMSZ

Ötvenszázalékos energiadrágítás kérésével fordult a Hidroelectrica az Országos Energiaügyi Hatósághoz (ANRE), amelyet az előállítási költségek emelkedésével indokolt. Az áremelés az energetikai vállalat már január elsejétől bevezetné.

„Az áramot mindig a kereskedelmi forgalomban érvényes árak alatt értékesítettük az állami árszabályozás alá tartozó szektorokban, sőt, néha még az előállítási költségeknél is olcsóbban. Az a célunk, hogy olcsó energiát szállítsunk a lakosoknak, de nem fél áron. Szükségünk van arra, hogy a

költségeinket fedezni tudjuk, és reméljük, hogy ebben megértésre találunk. Ennek érdekében 50 százalékkal emelnénk árainkat” – jelentette ki egy energetikai fórumon tegnap Konstantin Trihenea, a Hidroelectrica vezérigazgatója.

A gazdasági minisztérium ellenőrzése alá tartozó vállalat jelenleg az ország legnagyobb energiaszolgáltatója. A Hidroelectrica egyike azon állami tulajdonban levő cégeknek, amelyeknek privatizálását sürgeti a Nemzetközi Valutaalap (IMF), és amelyek élén mihamarabb a magánszférából érkező menedzsereket szeretne látni. Szintén az IMF követelésére

került fel a kormány terveinek listájára az energiapiaci árak liberalizálása, amelyet fokozatosan hajtanak végre az elkövetkező években.

Greg Konieczny, a Fondul Proprietatea befektetési alap menedzsere tegnap rámutatott, hogy az állam 2,2 milliárd euróhoz juthatna a Hidroelectricában levő kisebbségi részvénycsomagjai eladásával. Borbély Károly, a gazdasági minisztérium államtitkára lapunknak korábban elmondta, a román energetikai szektor iránt nagyon komolyan érdeklődnek a befektetők, majd megerősítette, hogy a kormány komolyan gondolja a privatizálást. ◀

Román áldozat Ausztriáért?

Hírösszefoglaló

A román bankrendszerre is messzemenő hatással lehetnek az osztrák bankfelügyelet abbéli intézkedésének, hogy felszólította a helybeli pénzügyezteteket: korlátozzák a hitelnyújtást kelet-közép-európai képviselleteiknél – írta a *Financial Times* (FT) hivatkozva a *Ziarul Financiar*. A hatóság attól tart, hogy az osztrák bankok erős európai kitétsége veszélybe sodorja az ország AAA befektetési minőségét, valamint attól, hogy az államnak kell majd

beavatkoznia a pénzügyeztetek megmentése érdekében. A leginkább érintett pénzügyeztetek közé tartozik a Bank Austria, az Erste Bank, valamint a Raiffeisen, amelyek kitétsége a kelet-közép-európai régióban háromszor nagyobb, mint Ausztria bruttó hazai terméke (GDP). A bankfelügyelet számára különös aggodalmakat okoz a magyarországi helyzet, miután Budapest a minap újabb hitelvonalért folyamodott a Nemzetközi Valutaalaphoz.

Mindez nagymértékben érinti Romániát, mivel az ország első és negyedik leg-

nagyobb bankja, a Román Kereskedelmi Bank (BCR), illetve a Raiffeisen, csakúgy, mint az ötödik legfontosabb szereplőként számon tartott Uni Credit is osztrák kezében van.

A Barclay Capital elemzője az FT-nek hangsúlyozta, hogy a tervezett intézkedés elsősorban az Ausztria által kibocsátott állampapírokat teszi még biztonságosabbá, elismerte ugyanakkor, hogy ez „nem éppen pozitív” hatással lehet azokra az országokra nézve, amelyekben az osztrák bankok jelenléte meghatározó. ◀

Üres a nyugdíjasbuxsa

Farkas István

„Három hónapot dolgoztam Ceaușescu idejében a jelenlegi parlament építésénél, és most ez a fizetség. Vénseggemre ismét itt vagyok Bukarestben, és azt kérem a politikusoktól, akik abban az épületben pöffeszkednek, amelynek az építésénél én szenvedtem, adjanak néhány lejt, hogy ne haljak éhen” – panaszkodott tegnap egy Zsil-völgyi nyugdíjas üres pénztárcájával hadonászva a bukaresti kormánypalota előtt. Az idős ember azért utazott a fővárosba, hogy részt vegyen a nyugdíjak jövő évi befagyasztása elleni tüntetésen.

A kormánypalota előtti téren közel ezer nyugdíjas gyűlt össze az ország különböző vidékeiről. A tiltakozók haragja nemcsak a Boc-kabinetre, hanem az államfő ellen is irányult, szerintük ugyanis Traian Băsescu „rendelte el” a nyugdíjak befagyasztását. A tüntetők két órán át skandálták a kormánypalota előtt: „Le Băsescuval!”, „Indexálást akarunk” és „Mondjon le!”. A demonstráció résztvevői „Ne vegyétek el tőlünk az életet!”, „Ne temessétek el élve a nyugdíjasokat!”, „Hazug kormány, menjetek ti, hogy ne haljunk meg mi!”

Folyamatos megaláztatásuk ellen tiltakoztak tegnap Bukarestben a nyugdíjasok

A szerző felvétele

feliratú táblákat tartottak a magasba.

„Megaláz bennünket az, hogy úgy gondolják: terhet jelentünk Románia számára. Az államelnök úgy gondolja, hogy túl sokan vagyunk, és miattunk nem tudnak életbe léptetni gazdaságfejlesztő intézkedéseket” – nyilatkozta az ÚMSZ-nek Preda Nedelcu. A Nyugdíjasok Országos Szakszervezetének elnöke emlékeztetett arra, hogy juttatásaitak gyakorlatilag há-

rom éve befagyasztották, 2009 októbere óta szinte semmit nem változott az összegük. „Amellett, hogy a nyugdíjakat az elmúlt években befagyasztották, idén 5,5 százalékkal csökkentették is, miközben az árak 10-15 százalékkal nőttek” – tette hozzá Dumitru Cojanu, az Unirea nevű szakszervezet vezetője. Mint mondta, „az emberek el sem hiszik, milyen nehéz helyzetben vannak most a nyugdíjasok,

akiknek az élelem megvásárlása mellett a megduplázódott, esetenként megtriplázódott közöltségek kifizetése is gondot okoz”. Cojanu szerint a szakszervezetek többször kezdeményeztek tárgyalásokat Emil Boc kormányfővel a nyugdíjkérdésről, de mindannyiszor elutasító választ kaptak. „Emil Boc arra sem méltat bennünket, hogy pár percet ránk ál-dozzon, és legalább meghallgassa a panaszainkat. Nem

beszélve arról, hogy még megoldást is találjon rájuk” – fogalmazott a szakszervezeti vezető, aki hangosbemondóján tájékoztatta a tüntetőket, hogy január 24-én újabb tiltakozó akciót szerveznek a fővárosban.

„A politikusok elfelejtik, hogy mi, a mostani nyugdíjasok iskoláztattuk őket, és sajnos mi is szavaztunk nekik bizalmat” – dohogott lapunknak Kovács Vilma marosvásárhelyi nyugdíjas, aki tizenöt társával együtt érkezett a fővárosi tüntetésre. Mint mondta, létminimumot sem biztosító összeggel, valósággal egyik napról a másikra tengeti az életét, „miközben a politikusok dözsoznek”.

Mint ismert, a nyugdíjak inflációhoz történő igazítását az egységes nyugdíjtörvény írja elő. A parlament azonban novemberben elfogadta azt a sürgősségi kormányrendeletet, amellyel 2012-re befagyasztották a járandóságokat. Az ellenzék megtámadta az Alkotmánybíróságon a jogszabályt, ám az államfő a közszolgálati téviben nemrégiben azt nyilatkozta: bárhol is dönt a taláros testület, nincs pénz a nyugdíjak emelésére. A jövő évi költségvetés tervezete szintén befagyasztott nyugdíjakkal számol. ◀

Röviden

Módosulhat a napszámostörvény

Azon személyek is vállalhatnak alkalmi munkát, akik minimálbéren vannak, anélkül, hogy elveszítenék azt a jövedelmüket – áll a napszámostörvénynek abban a módosításában, amelyet hétfőn fogadott el a szenátus plénuma. Az RMDSZ által kezdeményezett jogszabály egy másik elfogadott módosítása szerint a napszámos nem-csak cégnél vagy részvénytársaságnál vállalhat munkát, hanem engedéllyel rendelkezhet természetes személyeknél is. A napszámostörvény május elején lépett életbe, a két módosított cikkelyről a végső döntést a képviselőház plénuma hozza meg.

Ki tudott a liliumtipróról?

A sepsiszentgyörgyi Plugor Sándor Művészeti Iskola vezetősége belső kivizsgálást folytat annak kiderítésére, hogy a tantestületben valaki tudott-e a diáklányokat megrontó zongoratanár viselt dolgairól. Sebestyen Lázár Enikő igazgató szerint jogi eljárásra számíthat az a pedagógus, aki tudott arról, hogy a jelenleg előzetes letartóztatásban lévő kollegájának viszonya volt a diákjaival.

Nyárádszereda: Boc segít?

ÚMSZ

„Az RMDSZ vezetői felkérték Emil Boc kormányfőt, utasítsa Marius Pașcan Maros megyei prefektust, hogy vonja vissza a nyárádszeredai önkormányzati képviselők ellen indított perét” – jelentette be Kelemen Hunor. Az RMDSZ elnöke az ETV-nek adott interjúban kifejtette: a prefektus túllépte a hatáskörét, ezért reméli, hogy a kormányfő el fog járni az ügyben. Mint ismeretes, Marius Pașcan a közigazgatási bíróságon pert indított a nyárádszeredai testület tagjai ellen, mert azok tavaly óta nem tesznek eleget

a törvényszéki döntésnek, amely arra utasítja őket, hogy a nyárádszeredai főtéri park felületéből kivegyenek 1022 négyzetmétert, amelyet telekkönyvileg is magáénak tart a helyi ortodox egyház.

A nyárádszeredai önkormányzat és a prefektus között kialakult konfliktus kapcsán Markó Béla miniszterelnök-helyettes közölte: szívesen jelezte a kormányfőnek, hogy elfogadhatatlan a prefektus magatartása. Tóth Sándor nyárádszeredai alpolgármester elmondta: a prefektusi nyomásgyakorlás és a bírósági végzés dacára a nyárádszeredai tanács nem hoz semmilyen döntést, amíg

a kormány nem közli álláspontját. „A bírósági végzésnek éppen egy korábbi kormányhatározat mond ellent, amely az ortodox egyház által igényelt területet zöldövezetnek minősítette. A kormányhatározatot tanácsi határozattal nem lehet módosítani” – hangsúlyozta Tóth.

A prefektus azt állítja: a törvényesség betartása érdekében lépett fel a tanács tagjai ellen. Pașcan az RMDSZ-t vádolta azzal, hogy „bujtogatják az ott lakókat”. „Ha valaki provokálja a közösséget, az a prefektus, aki jobban tenné, ha azzal foglalkozna, ami valóban az ő hatásköre” – szögezte le Markó. ◀

Kincses pereli a MOGYE-t

A. E.

Korábbi ígéretéhez híven Kincses Előd beperelte a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetemet (MOGYE) a Maros megyei törvényszék közigazgatási részlegén, azzal a kéréssel, hogy nyilvánítsák semmissé az egyetemi chartát, mivel az nem felel meg az érvényben levő tanügyi törvény előírásainak. A Romániai Magyar Orvosi és Gyógyszerészeti Képzésért Egyesület (RMOGYE) ügyvédje azt akarja elérni, hogy igazságügyi ítélettel kényszerítsék az egye-

tem legfőbb döntéshozó szervét, a szenátust: módosítsa az intézmény szervezési és működési szabályzatát. Kincses Előd arra hivatkozik, hogy a magyar oktatást diszkrimináció éri: a román többségű szenátus olyan chartát fogadott el, amely lehetetlenné teszi az önálló magyar tagozat létrehozását. Indoklása szerint a MOGYE vezetősége az egyetem működési szabályzatának elfogadásakor és módosításakor a törvény azon előírásait nem vette figyelembe, amelyek a magyar tannyelvű oktatásra vonatkoznak, holott

a tanügyminiszter személyesen is felszólította az egyetemet, hogy a chartát igazítsák az új jogszabályhoz. Kincses ennek alapján kéri, hogy módosítsák a charta valamennyi törvénysértő szakaszát. Az ügyvéd arra kérte Markó Béla miniszterelnök-helyettesét, hogy az RMOGYE oldalán lépjen be a perbe. Ezzel egy időben a MOGYE tanszékeinek vezetőségi tisztségeiért kiírt választásokról távol marad az egyetem valamennyi magyar nemzetiségű pedagógusa – nyilatkozta Brassai Attila egyetemi tanár. ◀

HIRDETÉS

ÚMSZ-előfizetési akció – 2012

Egyet fizet,
hármát kap!

Főnyereményünk:

1x Kétszemélyes wellness-hétféje a szovátai Hotel Pacsirta****-ban!

Továbbá...

50x a Duna International Kiadó sorozata, a Magyar királyok és uralkodók következő kötetének díszdobozos kiadásai, illetve a Wass Albert sorozat, szintén díszdobozos kiadásban!

Röviden

Magyar győzelem a bécsi zenei versenyen

Két magyar siker is született a bécsi Béla Bartók Internationaler Musikverein ifjú zongoristák számára meghirdetett nemzetközi versenyen: Kiss Szabó Viktória a végzős egyetemisták között, Bekker Dávid pedig az egyfel fiatalabb korcsoportban kapta meg az első díjat. A második alkalommal megrendezett zongoraversenyen a Zeneakadémia tájékoztatása szerint Kiss Szabó Viktória fölényre olyan meggyőző volt, hogy második és harmadik díjat nem is osztottak ki.

Egyre népszerűbb a latin-amerikai művészet

A latin-amerikai, különösen a brazil művészet iránti érdeklődés mutatkozott meg a Christie's és a Sotheby's aukciós házak árverésén: 2008 óta nem folyt be olyan összeg, mint az ideai aukciókon. Három évvel ezelőtt a latin-amerikai művészeti alkotásokból szervezett aukciók 96 millió dolláros összbevétel hoztak, idén csaknem 90 milliót.

Szervátiusz Jenő-díj Páll Lajosnak

A nemzeti kultúra három elkötelezett képviselőjének, Páll Lajos korondi festőművésznek, Juhász Zoltán népzeneésznek és posztumusz Losonci Miklós művészettörténésznek adják át ma délután Budapesten az ideai Szervátiusz Jenő-díjat. Páll Lajos Korondon élő festő, költő az indoklás szerint azért részesül a díjban, mert a nemzeti kultúra gyökereit és Erdély szellemiségét mutatja fel művészetében.

Kertész-kópiák Bukarestben

André Kertész képeiből nyílt kiállítás a Bukaresti Magyar Kulturális Intézetben

Fotó: Farkas István

F. I.

Lucien Hervé, Brassai és Robert Capa után André Kertész világhírű, magyar származású fotográfus fényképeiből nyílt kiállítás tegnap este a Bukaresti Magyar Kulturális Intézetben. „Három és fél évvel ezelőtt, amikor kineveztek a Magyar Kulturális Intézet igazgatójává, célkitűzéseim között szerepelt, az intézet fotográfia házává való alakítása. Úgy érzem, elértem a célot, és a fotókiállítások látogatottsága is bizonyítja, hogy jól döntöttünk” – fogalmazott Bretter Zoltán, a kulturális intézet igazgatója. Hozzátette, ezt az utat utódjának is követnie kellene, ugyanis a bukaresti közönség értő fényképszemlélő, amelynek

„évről évre csillapítani kell az étvágyát”.

„Minden művészettörténet azt mondja, hogy a művészet és az etnikumot szét kell választani egymástól. Ennek ellenére önkéntelenül adódik a kérdés, miért van a magyaroknak annyi jó fényképező és operatőrük?” – tette fel a kérdést a tárlatmegnyitón Radu Vasile Igazság, a kiállítás kurátora. „Talán azért, amiért annyi jó cigány zenész van” – adta meg a választ Igazság. A bukaresti művészeti egyetemen tanító filmes szakember a XX. századi fotográfia egyik legeredetibb alkotójának nevezte André Kertészt, emlékeztetve a résztvevőket a művész 1930-ban tett kijelentésére: „Én egy amatőr vagyok, és életem végéig az is kívánok

maradni, visszautasítok minden professzionális okoskodást és virtuozitást”. Mint mondta, Kertész megteremtette, majd következetesen ragaszkodott saját stílusához, az „előnyös helyzet” (vantage point) látószög nagymesterévé vált, és életművét az emberközpontú, lírai, szubjektív, mindenképpen humanista látásmódja határozza meg. „Érdekes megfigyelni a Magyarországon és Párizsban készült fényképei közötti különbséget, amelyek mind a témaválasztás, mind a technika szempontjából alapvető változásokat mutatnak” – hívta fel a figyelmet Radu Vasile Igazság, hozzátéve: Kertész munkásságának máig legismertebb szakasza az 1925 és 1936 között Párizsban töltött tizenegy év. ◀

Ady-idézés Nagyváradon

Totka László

Ady Endre szellemét, érzelmeit és gondolatait idézte hétfő esti Szeretném, ha szeretnének című egyéni estjén Zorkóczy Zenóbia színművész Nagyváradon. A Körös-parti városához számos szállal kötődő költőre a művész Kovács Réka zongorakísérettel, énekekkel és versekkel emlékezett, a semmibe nézve, merengve, sírva, dühöngve, nevetve.

A székelyföldi színésznő gyors érzelmi és tonalitásváltozásokkal, hol kitörő energiával, hol melankolikus szomorúsággal közvetítette Ady gondolatainak és érzéseinek kontrasztját. A drámai érzelmeket zongoraszó emelte, mélyítette és terelte a közönség érzéseit azon érzések és gondolatok felé, amelyek Adyt is foglalkoztatták, és jelentették magát Ady Endrét ifjúkorától idős koráig, egyszeri, megismételhetetlen és örök mivoltában. Felszöndültek többek között az Új Vizeken járók, A Magyar Ugaron, a

Harc a Nagyírral, a Kocsi-út az éjszakában és a Sem utódja, sem boldog őse című versek.

„Az előadás főképp a fiatalokkal akarja megismertetni Ady Endrét, éppen ezért választottam a zenés, dallamos formát, amely a mai generáció számára különösen érdekes és megkapó lehet” – mondta az Új Magyar Szónak Zorkóczy Zenóbia. Hozzátette: természetesen nem teljesen modern a feldolgozás, a verseket ugyanis Reinitz Béla, Ady kortársa zenésítette meg. „Reinitz volt az, aki először zenésítette meg Ady-verseket, s ezáltal, már korábban számottevően népszerűsítette Ady írásait” – magyarázta lapunknak a színművész, aki jelenleg egyedülként „éneklő” meg zenés formában Adyt.

Az Ady-est, amelyet ma Kolozsváron tartanak, a költő szerelmes költészetével indul, az előadás ezzel vezeti be a hallgatót az egyre fajsúlyosabb gondolatok közé, Ady sajátos univerzumába. ◀

Zorkóczy szavalatát Kovács Réka zongorajátéka kísérte A szerző felvétele

Ötvenöt éves a vásárhelyi Maros Művészegyüttes

Antal Erika

► Emléktábla-avatás, családi hangulat, rendkívüli, egyszeri alkalomra színpadra állított produkció várja mindazokat, akik holnap este együtt ünnepelnek a Maros Művészegyüttesrel. A megalakulásának 55. évfordulójához érkező együttes az utóbbi évek-évtizedek előadásainak legjobb jeleneteit válogatta ki és abból állította össze az egyórás ünnepi műsort – nyilatkozta lapunknak Barabási Attila. A Maros Művészegyüttes igazgatója elmondta, a vezetőség úgy döntött, külön esttel ünnepel a magyar és a román tagozat. „Az ország egyetlen olyan néptáncegyüttese a miénk, amely két tagozattal működik. Ezért a magyar és a román tagozat is külön-külön, saját előadással készült az ünnepi eseményre” – mondta az igazgató, akitől azt is megtudtuk, hogy míg 55 év-

vel ezelőtt, az 1956-ban alakult Állami Székely Népi Együttesnek több mint száz tagja volt. Három felosztással, tánckarral, énekkarral és zenekarral működött akkor az együttes, amely a 80-as években vette fel a Maros nevet, a rendszerváltást követően bővülve román tagozattal.

A holnap esti előadást megelőzően fél héttől a Maros Művészegyüttes székházában Székely Dénesre, az együttes egykori igazgatójára és koreográfusára emlékeznek, emléktáblát avatva a tiszteletére. „Szeretnénk, ha a mai korosztály jobban megismerné az elődjét, ha többet beszélgetnénk az idősebbekkel, ha jobban odafigyelnénk rájuk. Ezért szeretnénk egy sajátos, családi hangulatú beszélgetéssel folytatni az estét, ahol az együttes mai tagjai a régi alapítókkal ismerkednének össze” – ismertette az ünnepi terveket az igazgató. ◀

KERÉNYI MIKLÓS MÁTÉ

a Budapesti Operettszínház táncos-komikus sztárja

DANCS ANNAMARI

a Budapesti és Bukaresti Operettszínház művésze

MAGYAR OPERETTEK GYÖNGYSZEMEI

Gálaműsor a Csárdáskirálynő, Marica Grófnő, Málnás Miska, Vig őzvegy című operettekől, valamint részletek a Miss Saigon, Rómeó és Júlia, Rebecca musicalekből
www.dancsannamari.com

HIRDETÉS

December 6-án, kedden, 19 órától Szászrégenben az Eugen Nicoară Művelődési Házban. Jegyek elővételben a jegypénztárnál.

December 7-én, szerdán, 19 órától Brassóban a Redut ház nagytermében Jegyek elővételben a Redut jegypénztáránál és a Brassói Lapok szerkesztőségében

December 8-án, csütörtökön, 19 órától Kolozsváron a Kogălniceanu utcai Casa universitarilor (volt Filharmónia) termében Jegyek elővételben: a Magyar Opera jegypénztáránál, valamint az előadás előtt a helyszínen.

December 9-én, pénteken, 19 órától Korondon az Új Kultúrházban. Jegyek elővételben a kultúrigazgatónál

December 10-én, szombaton, 19 órától Gyergyóremetén a Kultúrházban. Jegyek elővételben a jegypénztárnál

A jegyek ára valamennyi helyszínen: 20 lej

Kolozsváron a FFeST

A kolozsvári moziknak kevésbé, a diákoknak viszont egyre inkább bejön a diákképzés fesztivál – nyilatkozta lapunknak Doru Pop, a fesztivál szervezője, aki szerint a diákok évről évre jobb minőségű filmekkel rukkolnak elő.

Sipos M. Zoltán

Minden jel szerint az előző négy évnél színvonalasabbnak ígérkezik az idei kolozsvári FFeST Diákképzés fesztivál – véli Doru Pop, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem Színház- és Televíziótudományi Karának oktatója. „Az idei filmfelhozatal sokkal színvonalasabb, mint a korábbiak, ami annak köszönhető, hogy egyre több diák fér hozzá a korszerű technológiához” – magya-

rázta a fesztivál szervezője, aki negatívumként említette, hogy hiába próbálták meggyőzni a kolozsvári mozikat, hogy adjanak otthont a diákképzés fesztiválnak: vagy szóba se álltak velük, vagy elképesztően magas terembérlési díjat kértek. „Igazán lehangoló, hogy egy ilyen kultúrvárosban ilyen mértékben lebecsülik a fiatalokat” – hangsúlyozta. Elmondása szerint az idei fesztiválra az ország minden olyan egyeteméről jelentkeztek diákok egyéni

vagy csoportos filmes alkotásokkal, ahol működik ilyen szakirányú oktatás. „Úgy látszik, hogy a fesztivál egyre ismertebbé és elismertebbé válik: míg 2007-ben nagyjából 50-60 versenyre benevezett filmet hoztak a diákok, addig idén ez a szám nagyjából a háromszorosára duzzadt” – fogalmazott.

A fesztivál első részében a romániai, magyarországi és szlovákiai diákok közös műhelymunkákon, workshopokon vesznek részt. „Nagyon örülök annak a lehetőségnek, hogy más országok hasonló érdeklődésű diákjaival állhatok szóba, láthatom, hogy ők hogyan dolgoznak, mit gondolnak a filmkészítésről. Azt hiszem, hogy ez kölcsönösen fogja segíteni a továbbiakban a munkánkat, szakmai fejlődésünket” – mondta el lapunknak a fesztivál

kapcsán egy kolozsvári fotó-film – média szakos diák.

A fesztiválon a versenyfilmek mellett a miskolci és a marosvásárhelyi rövidfilmfesztivál anyagát is bemutatják a kolozsvári közönségnek, összesen 40 külföldi film szerepel a kínálatban. Az idei fesztivál attrakciója, hogy jelen lesz Bollók Csaba Balázs Béla díjas filmrendező is, akinek az *Észak Észak* című filmjét holnap fogják vetíteni. Ezt követően a rendező pénteken angol nyelvű mesterkurzust tart a Sapientia kolozsvári stúdiótermében. Mint megtudtuk, idén a versenyre benevezett filmek közül a legjobb alkotás közel 2000 eurós összeget kap jutalmul, az egyes kategóriák (animációs, fikciós, dokumentum-, kísérleti filmek és nagyon rövid filmek) első helyezetteje pedig 1000 eurót tehet zsebre. ◀

Brit siker a nemzetközi Emmyn

Hírösszefoglaló

Brit produkciók és alkotók aratták a legnagyobb sikert a 39. nemzetközi Emmy-díj New Yorkban tartott átadóján: a szigetország összesen öt szoborral térhet haza. A nemzetközi Emmyt a New York-i központú Televíziós Művészetek Nemzetközi Akadémiája ítéli oda minden évben a legjobbnak minősített, nem amerikai televíziós produkciónak. A jelöltek húsz országot képviseltek, ami rekord a díj eddigi történetében. Tíz kategóriában osztottak díjakat, és összesen negyven jelölt reménykedhetett. A helyi idő szerint hétfő este tartott tévés filmeket jutalmazó gálán két Emmyt is kapott az *Accused* című brit krimiantológia egyrészt ez az alkotás kapta a legjobb drámai sorozatnak járó díjat, másrészt meg a film egyik epizódjában szereplő Christopher Eccleston lett a legjobb férfi színész kategória győztese. A legjobb színésznő díját pedig Julie Walters vehette át a *Mo* című tévéfilmért, mely Mo Mowlam 2005-ben elhunyt brit munkáspárti politikusról szól.

A nem amerikai produkcióknak odaítélt nemzetközi Emmy a szokatlan körülmények között élő tinédzserekről szóló két pro-

Nigel Lythgoe producernek Lady Gaga popénekes adta át az Emmy-életműdíjat

dukciót is díjaztak: a *The World's Strictest Parents*, illetve a *Gereth Malone Goes to Gyndebourne* címűt. A legjobb televíziós filmnek vagy minisorozatnak járó díjat a svéd feldolgozású Millennium-trilógia kapta, a legjobb telenovella pedig a portugál *Lacos de Sangue* című produkcióé lett. A dokumentumfilmek között a kanadai *Life wiht Murder* címűt jutalmazták, a vígjáték kategóriában pedig a belga *Benidorm Bastards* című rejtett kamerás műsort díjazták. A gyerekeknek és a fiataloknak szóló műsorok mezőnyében a chilei *Con Que Suenas? (Miór álmodsz?)* diadalmaskodott. A díjátadó gálán megjelent Lady Gaga is, ő adta át ugyanis a nemzetközi Emmy alapítói által életre hívott életműdíjat Nigel Lythgoe producernek, akinek neve az *American Idol* és a *So You Think You Can Dance?* című műsorok létrehozásával kapcsolható össze.

Az *American Idol* a 10. évadnál tartó énekesi tehetségkutató műsor, amelynek nézettsége 2007-ben érte el a csúcst, s mármár a 40 milliós nézőszámot ostromolta, ám azóta évről évre egyre kevesebb embert szögez a képernyőre. Az *Idol* tavaly is Amerika legnépszerűbb műsora volt, amely 830 millió dollár hirdetési bevételt hozott a Foxnak. ◀

Kettős tükör

Kína mellett, hogy génmódosított pomelót, gyámságban egészséges fokhagymát és pillanatok alatt széthulló ruhákat exportál Nyugat kevésebb igényes államaiba (köztiük kies hazánkba is), gigászi összegeket költ belbiztonsági felszerelésekre. Amerikai megfigyelők észrevételeiből azt következtethetjük ki, hogy Kínában zajlik a világ legnagyobb valóságshow-ja, ugyanis több tízmillió kamera figyeli – hivatalosan csak a városok – lakóit. Ugyanakkor valószínű, hogy a kamerák „másik végén” is ülnek valakik, akiket valószínűleg újabb kamerák vigyáznak felül. Attól azonban nem félünk, hogy a Sárga Ország a „hivatalnokok paranoiáját” is fogja majd térségünkbe exportálni, mert az már itt, nálunk is létezik. Csak ezeknek nincsen 83,5 milliárd dollárjuk térfelügyelő kamerákra, így olcsóbb közvélemény-kutatásokból meg tüntetők számából próbálják kikövetkeztetni, hogy milyen is a „szitu” idehaza, a plájon.

(prier)

Röviden

Még mindig sokan olvasnak újságot

Két százalékkal, 9 millióval csökkent a világ újságjainak eladott példányszáma tavaly, így összesen 519 millió lapot értékesítettek. Bár az internetes sajtó egyre népszerűbb, bár még mindig jóval többen olvasnak papír újságot, mint elektronikus (2,3 illetve 1,9 milliárd fő) – írja a *Newso.org*.

Megemlékezés

Fájó szívvel emlékezünk 2008. november 23-án elhunyt férjem, a marosújvári Fekete Lajos halálának harmadik évfordulójára. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes.

Felesége és két fia családjukkal

Apróhirdetés

Budapesti galéria magas áron vásárolja XIX-XX. századi neves magyar és európai festőművészek alkotásait, különleges műtárgyakat, numizmatikai gyűjteményeket. 1077 Budapest, Wesselényi utca 9., www.karaigaleria.hu, karaigaleria@karaigaleria.hu, +36209245370, nagyváradai telefonszám: 0740-181729.

Az Állatorvosok és Ápolók Szakszervezete (ÁÁSZ) támogatni szeretné a magyar nemzetiségű kollégákat is. Odafigyelünk a szakmai érdekekre, különösképpen a tagok esetében. Az ÁÁSZ független minden más szakszervezettől, akcióit teljesen független módon szervezi. Az érdekeltek további tájékoztatást kaphatnak a www.smafiv.com honlapon.

HIRDETÉS

ÚMSZ-előfizetési akció – 2012

Tavalyi, „Egyet fizet, kettőt kap!” akción sikerétől felbuzdulva úgy döntöttünk, idén „emeljük a tétet”: a teljes 2012-es évre előfizető olvasóinkat nem egy, hanem két ingyenes előfizetéssel lepjük meg!

Ha tehát 2011. december 20-ig előfizet egy teljes évre, 150 lejtért eljuttatjuk a lapot három különböző címre: az Ön címére, illetve további két, Ön által megjelölt személy címére is!*

Siessen! Legyen az első ötven egyéves ÚMSZ-előfizető között, és értékes könyvsomaggal is jutalmazuk hűségét: a Duna International Kiadó már közismert sorozata, a *Magyar királyok és uralkodók* következő kötetének díszdobozos kiadásával, illetve a Wass Albert sorozattal, szintén díszdobozos kiadásban, magyarországi partnerünk jóvoltából!

S végül a hab a tortán: valamennyi, az Új Magyar Szót egy évre megrendelő olvasónk részt vesz az újrán ünnepi sorsoláson, ahol egy ÚMSZ-előfizetőre rámosolyoghat a szerencse:

kétszemélyes wellness-hétfévégét nyerhet a szovátai Hotel Pacsirta****-ban!
Ne habozzon tovább! Fizessen elő 2012-re az Új Magyar Szóra és lepje meg két ismerősét is egész éves ingyenes ÚMSZ-előfizetésekkel!

Területi megbízottaink házhoz mennek, Önnek csak egy telefonhívásába kerül:
Hargita, Kovászna, Maros, Brassó: Baricz István, 0788 488 739 vagy 0748 314 609.
Kolozsvár és környéke: Tósa András, 0788 715 481.
Nagyvárad és környéke: Béres Attila, 0788 318 353.
Amennyiben postai utalvánnyal (mandat postal) szeretné elküldeni az előfizetés ellenértékét, a következőképpen töltsse ki:
Destinatar: Béres Attila, la Editura Scripta S. A.
Adresa: OP 9 CP 49, 410161 Oradea, jud. Bihor.

Ne felejtse el a saját, pontos címét feltüntetni a postai utalványon, illetve az utalvány hátoldalára, a „Loc pentru

corespondență” felirat alá beírni a két kedvezményezett olvasó pontos nevét és címét. Így az illetők is egy teljes évig kézhez vehetik napilapunkat!

Előfizetési áraink 2012-re:

1 hónap: 15 RON
3 hónap: 38 RON
6 hónap: 75 RON
12 hónap: 148 RON
3 (személy) x 12 hónap: 444 RON helyett
3 (személy) x 12 hónap: 150 RON (megtakarítás: 294 RON)!

További információkért forduljon Béres Attilához, a 0788-318 353-as telefonszámon!

* Figyelem! Az akció csak olyan, magánszemély előfizetőinknek szól, akik közvetlenül a kiadónak vagy területi megbízottainknak fizetik ki az egyéves díjat. A postától, illetve a terjesztő cégektől ne kérje a kedvezményt.

November 23., szerda

Az év 46. hete és 327. napja, hátravan 38 nap

Ma Kelemen és Dániel napja van.

A Kelemen férfinév a latin Clemens névből ered, amelynek jelentése: jámbor, szelíd, jóságos. Női párja: Klemencia.

A Dániel férfinév héber eredetű, jelentése: Isten a bírám. A kereszténység felvétele előtt a magyarságnak volt egy Dan személynéve, mely később összeolvadt a Dániel névvel. Női változata: Daniella.

Holnap az **Emmák, Flórák, Jánosok és Virágok** ünnepelnek.

Évforduló

- 1644 – Megjelenik John Milton *Areopagitica* című röpirata az Angol Parlament cenzúratorvénye ellen, a szólás- és lelkiismereti szabadság érdekében.
- 1852 – Először helyeznek üzembe postaládákat. (Angliában, Jersey szigetén).
- 1956 – A magyar kormány közleményben tudatja, hogy Nagy Imre és társai elhagyták a jugoszláv követséget, és saját kérésükre Romániába távoztak.

Vicc

– Hogy hívják a jós legkisebb fiát?
– Jóska.

Recept

Diós-krémes sütemény

Hozzávalók: 16 dkg darált dió, 8 ek tej, 16 dkg vaj, 25 dkg porcukor, 1 vaníliás cukor, 5 cl sütőrum.

Elkészítése: A tojássárgákat habosra keverjük 20 dkg cukorral és 10 evőkanál vízzel. A lisztet elkeverjük a dióval és a sütőporral és az előzőekhez adjuk. A tojásfehérjét a maradék cukorral kemény habbá verjük és óvatosan a krémhez keverjük. Kivajazott, kilisztezett tepsibe simítjuk és előmelegített sütőben, közepes hőfokon megsütjük. A krémhez a diót megfőzzük a tejben. A vajat habosra keverjük a porcukorral és a vaníliás cukorral, majd a diós krémhez adjuk. A megsült tésztát meglocsoljuk a rummal és megkenjük a krémmel. 1-2 órára hűtőszekrénybe tesszük, míg a tetején a krém meg nem szilárdul. Ekkor rákenjük a vajjal elkevert, olvasztott torbevonót.

Ma

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Észak felől hidegebb levegő érkezik a magasban, ami nagy eséllyel felszakítja a felhőzetet, napsütés főként a nyugati tájakon lehet. A védett völgyekben helyenként megrekedhet a ködös, párás levegő.

A következő napok időjárása

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	5°C	-3°C
Brassó	6°C	-6°C
Bukarest	5°C	-1°C
Csikszereda	4°C	-6°C
Kolozsvár	5°C	-4°C
Marosvásárhely	5°C	-5°C
Nagyvárád	4°C	-4°C
Szatmárnémeti	4°C	-3°C
Temesvár	5°C	-3°C

Bolondgomba

Horváth István

Gondolatjel

Visky István rovata

Ha valaki szótlanul figyel téged, amikor beszélsz, anélkül, hogy valamire is rákérdezne, akkor teljes mértékben érti, amit mondasz, vagy éppen másra gondol. Gyakran annyira befejedkezünk mondanivalónkba, hogy elszakadunk attól, akivel éppen beszélünk. Saját gondolataink és érzéseink annyira lekötnek, hogy már nem is figyelünk

beszélgetőtársunkra. Ilyenkor megszakad a kapcsolat közöttünk, és helyette az a hit jelenik meg a szívünkben, hogy a másik ember mindent ért, amit mondunk, és arra feszülten figyel. A beszélgetés egy szép játék, amit kérdések és válaszok sora tesz gazdaggá és tartalmassá. Úgy beszélj, mint aki hallgat, és úgy hallgass, mint aki szól.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

Fogja vissza az előítéleteit. Valakit nem érdeme, hanem hovatartozása alapján ítél meg. Helyrehozhatatlanul tévedhet!

BIKA (IV. 21.–V. 20.)

Ellenségei lesben állnak, s csak a megfelelő pillanatra várnak, hogy kilöthessék rosszindulatuk nyílát.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

Óvakodjék a felesleges vitáktól. Nem csak azért, mert feleslegesek, hanem azért, mert nem tud belőlük győztesen kikerülni.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

Ma még a komoly, húséges feleségek és férjek is kalandra vadásznak... Még az sem érdekli őket, ha netán ez a kaland nem éri meg a kockázatát.

OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)

Ez a nap a legkülönbözőbb lehetőségeket kínálja. Ha kellő határozottsággal képviseli terveit, ma gyorsan célt érhet.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

Ma kövesse azt a belső hangot, amely ritkán mutatott rossz irányt. Csodálatos élményben lesz része, mert egy találkozás

meghatározhatja az egész életét.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

Tervei szinte kivétel nélkül mind valóra válnak. Jó lenne, ha ezzel tisztában lenne, és önbizalmat merítene belőle.

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)

Egy olyan hír érkezik, talán nem is Önhöz, hanem közvetlen környezetéhez, amely alapvetően meghatározza eljövendő éveit.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

Felfokozott tenni vágyás hatja át. Rendezget, tesz-vesz, de aztán mindent félbehagy. Nem csoda, hiszen megint túlbecsülte erejét.

BAK (XII. 22.–I. 20.)

Ne sajnálkozzon, ha az Ön körüli változások megszokott rendjén is változtatnak. Minél előbb beletörődik, annál több haszna származik belőlük.

VÍZTŐZŐ (I. 21.–II. 19.)

Két választása van most: vagy betegre dolgozza magát a semmiért, vagy egyszerűen kihagyja ezt a mai napot, és semmittevessel üti agyon az idejét.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

Nem találja a helyét, úgy érzi, felesleges a környezete számára. Elkieseredésében képes néhány meggondolatlan cselekedetre is.

***	HÍZSNÁK INDLUL	SUGÁROZ MAGABÓL	MŰ KIVONATA	HAMU-SZEMEKI	IDELESI	LAKOMA DISZNOVAGASKOR	KIÖNT A FOLYO	MŰVÉSZETI STILUS	CSÖKKENŐ FOLYAMAT
HITVES	▲								
VILLANY-SZERELŐ VEZETI					TITOKBAN SZEREZ				
HOLLAND FERFINEV				IDOMERŐ SZERKEZET	KÖNYVBEN IS VAN				
SZILVÁT SZARÍT				KECSKE-FAJTA		DZSÜDŐ-FOKOZAT			
MAGYAR ENEKESNŐ						FAZEKAS TOLLA	TERJED		
ORSZÁGOS TERV-HIVATAL (RÓV.)			TOROK RÉSZE				FRANCIA PART-SZAKASZ		KATOLIKUS (RÓV.)
...ARTAG-NAN; AZ EGYIK TESTŐR		VÍZILAB-DÁZIK	MESTER-KELTSEG						
OROSZ FERFINEV		FEL GÓCSI!			SZEMÉT-LÁDA				
A TÖBBSEG OHAJA					KELVIN				

Új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
Bukarest, 3. kerület,
Lipszani u. 29-31 sz., I. emelet.
Telefon/fax: 021/317-8847,
E-mail: office@maszol.ro

Postacím:
Redacția „Új Magyar Szó”
OP 15, CP 40, sector 5, București

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Agoston Hugó

Főmunkatársak:
Ady András, Bíró Béla,
Krebsz János, Gyulay Zoltán,
Sebestyén Mihály, Székedi Ferenc,
Székely Ervin

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális)
Bogdán Tibor (Hátér)
Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
Turós-Jakab László (Sport)
Farkas István (Kultúra, Média)
Orosz Anna (Életmód)
Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószerkesztő:
Osváth Annamária, Toth Réka

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0788-715876 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárád), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0721-251429 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739
Keresztes Csaba – 0746-100830 (Gyergyó),
Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Logtanácsos:
Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), közvetlenül a szerkesztőség-nél és előfizetés-szervezőinknél. Magánterjesztők forgalmazzák.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

Lapunk megjelenését támogatja a

95,1 fm
Paprika Rádió
Fülön csíp.

94.0 fm
PROFI RÁDIÓ
A ZENE ÁRAD BELŐLE

agnus
RADIO 88.3 fm
naponta 03-08 és 12-15,
csütörtökön 19-23 óra között
a világhálón:
www.agnusradio.ro

95 FM
SICULUS RÁDIÓ

VOX
88,6 fm

MÉDIAPARTNEREK
KOLOZSVÁRI RÁDIÓ
FM 95,6
www.radiocluj.ro

Keleti tisztázza navigátorát

Rali

T. J. L.

► Cáfolta tegnap Keleti Edwin kolozsvári ralis Sorin Blejnarnek, az Országos Adóügynökség (ANAF) vezetőjének vádjait, az autóversenyző navigátorát, Victor Pontát igyekezik tisztázni a szociáldemokrata politikussal kapcsolatos, annak szponzorizálását illető vádak.

„Blejnar úr vagy hazudik, vagy pedig rosszul informált” – állítja Keleti, aki közli: Victor Ponta sosem volt az általa vezetett Automeidia Kft. részvényese, de még alkalmazottja sem, mint ahogy azt az ANAF-vezető nyilatkozta. Keleti kitart amellett is, hogy cége és a Realitatea-Cașavencu Csoport között nem létezik semmiféle szponzorálási szerződés. Hamis Blejnar azon kijelentése is, hogy az

Automeidia autós társaság, a kft. ugyanis több mindennel foglalkozik, egyebek közt autós tematikájú kiadványok megjelentetésével és reklámtévékenységgel is. A cég működése teljesen áttekinthető, törvényes keretek közt zajlik. Keleti cáfolja Blejnar azon kijelentéseit is, melyek szerint „többé-kevésbé fiktív számlák” miatt marasztalható el az Automeidia. Blejnar szerint Victor Ponta rejtett anyagi támogatást kapott a Realitatea-Cașavencu Csoporttól, és csakis így vehetett részt az országos ralibajnokság minden futamán.

Miközben Keleti Edwin hivatalos dokumentumokra hivatkozva igyekezik tisztázni az általa alaptalannak vélt vádak alól navigátorát, Victor Ponta kijelentette: perelni fog. „Blejnar azt mondja, csak a bíróságon fogja bemutatni a bizonyítékokat. Meg-

adom neki ezt a lehetőséget” – ígéri a PSD-vezér. Az idei országos ralibajnokságon a

Keleti-Ponta-páros egy Mitsubishi Lancer Evo 10-et vezetett, amellyel az összesített

pontverseny 16. és a 3-as géposztály 15. helyét szerezte meg. ◀

Keleti Edwin autóversenyző és navigátora, Victor Ponta cáfolják az ANAF vezérének vádjait

Röviden

Kolozsvári bravúr

Egy-egy hazai, illetve idegenbeli vereség után a meszsi Krasznójarszokban szerezte meg első csoportgyőzelmét az Eurochallenge Kupában az U-Mobitelco BT férfi kosárlabdacsapata: a kolozsváriak 81-73-ra verték az orosz BC Jenyiszjejt. Az E csoportban tegnap este a francia Elan Chalon-sur-Mer a belga Antwerp Giantsot fogadta, e találkozót megelőzően a román bajnok a kvartert harmadik helyén állt.

Overdose nem utazhat Hongkongba

Bár meghívták Overdose-t, a magyar csodáló mégsem vehet részt Hongkongban a Távol-Kelet legnagyobb sprintfutamán. A versenyszervező 26 nappal a futam előtt közölte, hogy az ottani mezőgazdasági, halászati és természetvédelmi hivatal egy 1992-es lóinfluenza-járvány miatt csak azon lovak beutazását engedélyezi, amelyek 15 meghatározott országban töltötték az elmúlt 60 napot, és ezek között Magyarország nem szerepel.

Ferencvárosi siker

A magyar-román jégkorongbajnokság, a MOL Liga egyetlen hétfői esti mérkőzésén a Ferencváros 4-2-re nyert a Sapa Fehérvár AV19 farmcsapata ellen. A 32 pontos Fradi az ötödik, a két ponttal kevesebbet gyűjtött székesfehérvári csapat pedig a hatodik a táblázaton.

Vasile Avram szabadlábon

Közel két hónap után szabadult Vasile Avram, a labdarúgó játékvezetői testület, a CCA volt elnöke, akit csúszópénz elfogadásával vádolnak. Avram továbbra is tagadja a 19 ezer euró átvételének vádját, és nem tartja kizártnak, hogy miután tisztázza magát, visszatér a román labdarúgás berkeibe.

Örökös eltitás Mullingsnak

Doppingvétség miatt örökös eltítással sújtotta Steve Mullings világbajnok jamaicai sprinter hazájában egy háromtagú fegyelmi bizottság. A testület már a múlt pénteken bűnösnek mondta ki a 28 éves vágtagót, akinek a júniusi országos bajnokságon adott mintájában bukkantak tiltott szer (furosze-mid) nyomaira. Négy nappal ezelőtt még nem hoztak döntést a büntetés mértékéről, mert a helyi atlétikai szövetségtől még nem kapták meg Mullings első, 2006-os doppingesetének dokumentációját. A nemzetközi szabályoknak megfelelően a kétszer doppingvétséget elkövetőknek járó örökös eltítással sújtották Mullingsot, aki a jamaicai 4x100 méteres váltóval a 2009-es vb-n aranyérmét szerezte.

Djokovics feltámadása

Tennisz

T. J. L.

► Londonban folytatódott a férfi teniszézők világbajnoksága, az A csoportban játszottak. Három korábbi kudarc után David Ferrernek idén először sikerült legyőznie Andy Murray-t: az 5. helyen kiemelt 6-4, 7-5 arányban bizonyult jobbnak a három számú favorit skótnál. Annál is érdekesebben alakult Novak Djokovics és Tomas Berdych összecsapása. Az első helyen kiemelt, világszámú szez 6-3-ra vesztette el az első szettet, s ugyanolyan arányban nyerte a másodikat. A mindent eldöntő harmadik szettben a cseh 6-5-re és 40-30-ra vezetett, innen sikerült fordítania a belgrádi fiatalembernek. Djokovics hosszabbításra mentett, a tie-breakben már nem kegyelmezett az ötödik helyen kiemelt Berdychnek: 7-6 (7-3). A párosoknál győzelemmel kezdett Horia Tecău-Robert Lindstedt román-svéd duó ma a világ tán legjobb kettősével meccsel, az amerikai Bryan-ikkrel. Utóbbiak is győzelemmel kezdtek az A csoportban: 6-7 (4), 7-5, 10-7 a Jürgen Melzer-Philipp Petzschner osztrák-német párossal. Tegnap a B csoport második fordulójának mérkőzéseit rendezték meg. A nyeretlenek összecsapásán a francia Jo-Wilfried Tsonga (6.) 7-6 (4), 6-1-re nyert az amerikai Mardy Fish (8.) ellen. A nagy érdeklődéssel várt Roger Federer (4.)-Rafael Nadal (2.) párharc késő este, a játéknapp záróakkordjaként zajlott le. Egy páros-eredmény a B csoportból: Michael Llodra (francia) – Nenad Zimonjic (szerb) – Rohan Bopanna (indiai) – Aisam-ul-Hak Kuresi (pakisztáni) 7-6 (6), 6-3. ◀

Gólzápor a Giulești-en

Labdarúgás

Turós-Jakab László

► Érdekes mérkőzésekkel zárult hétfőn este a labdarúgó Liga-1 14. fordulójának a giulești-i Valentin Stănescu Stadionban a 13. percben már 2-0-ra vezettek a vendég medgyesiek, Bud és Bawab talált be. A Rapid szünetig egyenlített Pancu akció- és Herea tizenegyesgóljával, majd a második játékrészben Teixeira révén szerzett vezetést. A Gaz Metan jordániai csatára büntetést egyenlített a 84. percben, de a végeredményt ugyanaz a Teixeira és a veterán Pancu állította be, 5-3 a Rapid javára. A vendégek Ciucă kiállításai miatt közel mint egy féldíót szerepeltek emberhátrányban, igaz, a 80. percben a bukarestiek is tíz mezőnyjátékkal maradtak, miután a montenegrói Bozovici is piros lapot kapott. A mérkőzés után George Copos csapatulajdonos arról számolt be, hogy Ovidiu Herea szerződést hosszabbított a Rapiddal.

A forduló úgy zárult, mint ahogy kezdődött is: egy vendégsikerrel. A japán Szeto Takajuki 60. percben fejt góljával az Astra 1-0-ra verte Chiajnán az újonc Concordiát, miután két-két alkalommal a játékosok a kapufákat döngötték meg.

A 14. fordulóban csak a Marosvásárhely és az Astra tudott idegenben nyerni, s a házigazdák fölényét bizonyítja a 18-8-as összgólarány is. A 2011-12-es pontvadászat 300. gólját a FC Vaslui brazil csatára, Wesley Lopes szerezte – büntetéstől.

Ezúttal is öt játékost állítottak ki, a 44 sárga lap pedig fele-fele arányban oszlott meg a házigazdák és a látogatók szabálytalankodó játékosai között.

A góllövőlistán Wesley Lopes (Vaslui) már csak egy

hosszal szorul a 12 találattal vezető dinamós Marius Niculae mögé, míg Dănculescu (Dinamo) 8, Weldon (CFR 1907) 7, Oprița (Petrol, 3x11 m), Herea (Rapid, 4x11 m), Bawab (Gaz Metan, 2x11 m) és Pancu (Rapid) 6-6 alkalommal zörgette meg az ellenfelek hálóját. A dobogósok triója kissé elhúzott a többiek től, s a Dinamo, a Rapid és a CFR 1907 a hét végén legfeljebb egymás közt cserélhet helyet – egyelőre nem lehet utolérni őket.

A 15. forduló pénteki nyitómérkőzését Ploiești-en vívja az Astra és a Ceahlăul, a fél 9-kor kezdődő meccset a Digi Sport közvetíti élőben. A további menetrend: szombaton: Sportul Studențesc – FC Vaslui (14 óra, Digi Sport), Pandurii – Rapid (18 óra, Digi Sport), Steaua – Brassói FC (20.30 óra, Digi Sport); vasárnap: Szebeni Voința – Kolozsvári CFR 1907 (14 óra, Dolce Sport), Kv. U – Galaci Oțelul (18 óra, Digi Sport), Mioveni – Dinamo (20.30 óra, Digi Sport); hétfőn: Vásárhelyi MFC – Chiajna (18.30 óra, Digi Sport), Gaz Metan – Petrolul (20.15 óra, GSP Tv). ◀

A táblázaton		
1. Dinamo	14 10 3 1	29-7 33
2. Rapid	14 9 4 1	25-10 31
3. CFR 1907	14 9 2 3	31-13 29
4. Kv. U	14 7 4 3	21-14 25
5. Vaslui	14 7 3 4	24-13 24
6. Oțelul	14 7 3 4	13-12 24
7. Astra	14 6 5 3	17-14 23
8. Pandurii	14 6 4 4	20-15 22
9. Steaua	14 6 4 4	17-12 22
10. Ceahlăul	14 5 4 5	13-18 19
11. Gaz Metan	14 5 1 8	22-28 16
12. Brassó	14 4 3 7	15-15 15
13. Petrolul	14 3 4 7	13-18 13
14. Szeben	14 3 4 7	10-19 13
15. Vásárhely	14 2 6 6	13-23 11
16. Sportul	14 1 6 7	13-26 9
17. Chiajna	14 2 3 9	8-22 9
18. Mioveni	14 2 2 10	9-34 8

BL: csillagok háborúja

Labdarúgás

ÚMSZ

► További nyolc mérkőzéssel folytatódik ma este a labdarúgó-Bajnokok Ligája csoportkör. A TVR 1 választása a H jelű kvartetben esedékes FC Barcelona-AC Milan-rangadóra esett. A megszokott időben, 21.45-kor kezdődő összecsapás tulajdonképpen tét nélküli, hiszen a két elitgárda már biztosította helyét a nyolcaddöntőben.

A csoport másik mérkőzésén a kétpontos fehérorosz BATE Boriszov az eddig egyetlen pontotkát szerzett cseh Viktoria Plzeňt fogadja, s a találkozó győztese közel kerül ahhoz, hogy tavasszal az Európa Ligában folytathassa.

Az E csoportban egyelőre Chelsea (8 pont), Bayer

Leverkusen (6), Valencia (5), Genk (2) a sorrend, a ma esti Leverkusen-Chelsea- és Valencia-Genk-meccsek eredményei után már többet fogunk tudni.

Az F csoportban Olympique Marseille (francia)-Olimpiakosz (görög) és Arsenal (angol)-Borussia Dortmund (német) találkozókat rendeznek. A csoportban az Arsenal (8 pont) vezet a Marseille (7), a Dortmund (4) és az Olimpiakosz (3) előtt.

A G csoport meglepő éllővása, a ciprusi APOEL Nicosia Szentpétervárra látogat, a tőle egy ponttal elmaradó orosz Zenit otthonába. Utolsó esélyét játssza meg Mircea Lucescu Sahtar Donyeckje is, a kétpontos ukránok a kétszer annyit gyűjtött EL-győztest, az FC Portót fogadják. ◀

Grosicsék megemlékeztek a londoni „hat-háromról”

Labdarúgás

Hírösszefoglaló

► Az Aranycsapat Alapítvány hétfőn tartotta megemlékezését az „évszázad labdarúgó-mérkőzésének” évfordulója alkalmából, melyre 2003 óta minden évben sort kerít.

Pénteken lesz az 58. évfordulója az angol-magyarok, amelyet a legendás Aranycsapat 6-3-ra nyert meg a londoni Wembley Stadionban. Ez volt az első alkalom, hogy a háromoroszlános gárda hazai pályán kikapott egy nem brit csapattól.

„Az évszázad mérkőzése kifejezést nem mi találtuk ki, hanem az angolok” – nyilatkozta Kú Lajos az összejevetelen, amelyen megjelent Grosics Gyula, a legendás

kapus és Várhidi Pál is, aki a cserepadról nézte végig az összecsapást. „A mérkőzés előtt az angolok megfigyelői Magyarországon jártak, látták a svédek elleni döntetlenünket és azt mondták, hogy simán megnyerik majd a londoni találkozót. Erre mi már a 45. másodpercben vezetünk, 6-3 lett a vége, de volt két kapufánk, egy meg nem adott gólunk és több helyzetünk is, valóságos csoda volt.” „Szerencsére az angolok azonnal revánst akartak, aztán ahogyan azt mondani szokták, egy hétre jöttek, de 7-1-gyel mentek” – tette hozzá Kú Lajos, aki az 1972-es müncheni olimpián szerzett ezüstérmét. Az összejevetel előtt az egybegyűltek a Szent István-bazilikában Puskás Ferenc síremlékét koszorúzták meg. ◀